

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K. — f.

Hirdetési díj: Háromhatszós petit sor egyszeri hirdetése 30 fillér;
hosszabbos hirdetést jutányosabban. Nyiltér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, *** az Eperjesi Magyar
Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
*** hivatalos közlönye. ***

□ Szerkesztőség és kiadóhivatal: □
KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen
Fő-utca 59. sz.

Rutén álláspont a nemzetiségi kérdésben.

— Emlékirat. Az eperjesi görög-katolikus egyházközség hitbuzgalmi estélyén
felolvasta dr. Hódinka Tivadar. —

A magyarországi ruténség, de hiszünk, hogy a magyar szent-korona uralma alatt élő összes idegennyelvű magyar állampolgárok nevében is, tiltakozunk kell az *abúzus* ellen, mely minket a *nemzetiségek* gyűjtőneve alá foglalva, a magyar nemzettest valami különálló, heterogén elemének tüntet fel, s ehhez képest felmerülő kérdéseinket is a *nemzetiségi kérdés* rovata alatt könyvelni el. Nem bocsátkozunk ezúttal az elnevezés etimológiai magyarázatába; nem fejtegetjük, hogy e szó «nemzetiség» mily hadilábon áll a magyar nyelv szellemével és mennyire nem fejezi ki azt, a mit kifejezni akar: de kötelességünk arra mutatni, hogy a magyar szóképzetnek ez a gyöngye a túlzók kalandor politikája számára valóságos *jogalapot* teremt. Ha vannak nemzetiségeink, miért ne lehetnének ezeknek *aspirációi* is? És ott tartunk immár, hogy a *nemzetiségi aspirációkról* komoly arczzal tudunk beszélni.

Ausztriának lehetnek és vannak is nemzetiségei. Országhatárokkal jelölhető, történelmi tradíciókkal, kulturális és gazdasági intézményekkel támogatott nemzetiségei.

Az ezeréves Magyarországon, az utóbbi idők jelentéktelen beszívárgásaitól eltekintve, *ma már minden vér Árpád vére*. A ki a magyar hazában e vér ellen támad, saját vére ellen támad. Arról, hogy a vérnek ez az azonossága nem költői floskulus, nem fikció, a Hunyadiak-

nak, Zrínyieknek, Damjanichoknak, Radakovicsoknak, Vasváriaknak, Petrovicsoknak s az idegen törzsből fakadt többi magyar gigásznak ragyogó példája beszél.

Ez okból tartjuk sérelmesnek a *fajmagyar* elnevezést is. Hol az a legfajmagyarabb magyar, a ki azzal dicsekedhetik, hogy fajmagyar vérebe egy évezres lét alatt nem vegyült egy kis — nemfajmagyar vér?

Közös a sok százados harcok viharáiban egyforma bőséggel ontott vér. Közös a történelem. Közös a kultúra.

A mi nem közös: a *vallás* és a *nyelv*. A nemzetiségnek nevezett kérdés kerekéi csak e két tengely körül foroghatnak.

Vallásunk szabad gyakorlását törvények biztosítják. Az egyedüli korlátot, a mit nyelvünk használatának joga elé a *hivatalos magyar nyelv* állít, mint az államérdekből folyó szükségességet szívesen respektáljuk, s a magyar államhatalom azon törekvését, hogy iskoláinkban a magyar nyelv tanítását intenzívebbé tegye, mint a saját gyermekeink érdekében állót örömmel köszöntjük.

Igaz, sérelmeink vannak. Ezek között nem utolsó, hogy az ország sorsának intező körei *bizalmatlanok* irányunkban. Avagy mással, mint bizalmatlansággal, magyarázhatjuk-e a választókerületek u. n. *kikerékítését*, és hogy főbb méltóságokra, hivatalokra, tisztségekre sorainkból valót nem, vagy csak a legtrikább esetben alkalmaznak. Ismételjük: sérelmeink vannak; ám nekünk derogálna, hogy ezeknek orvoslását külföldi, idegen szimpatiaik felkeltésével, határainkon kívül keressük.

A túlzókat, a kik a magyarországi nemzetiségek elnyomásának, üldözésének és a tűzzel-vassal való magyarosításnak vádjával harangozzák tele Európát, sőt Amerikát is, nem tudjuk megérteni, velük szolidárisoknak nem valljuk, nem vallhatjuk magunkat. De nem tudjuk megérteni a szeparatistikus törekvések zászlóvivőit sem. Minek nekünk Magyarország földtestéből *egy rész*, mikor mi magyar állampolgárságunkkal *az egész* tulajdonára formálhatunk jogot. Magyarországnak mai föld- és néprajzi összetételében való fennmaradása nemcsak magyar, hanem európai érdek is, s ez érdek, melynek szálai hatalmi kérdések körül szövődnek, a kettős monarchia hadseregének szuronyerdejénél is megbízhatóbb öre az ország területi integritásának.

Ország uralkodó faj nélkül nem képzelhető. A magyart ily uralkodó fajnak nem saját ambíciója, hanem az államalakulás ama folyamata jelölte ki, mely tulajdonosává tette az ország Istentől legaldottabb részének, a Duna-Tisza-köznek, a Nagy-Alföldnek, tehát az ország közepének, az ország — *szívének*.

A felvidéki színikerület.

Hosszas, meddő kísérletezés után végre megalakult a felvidéki színikerület. Az e tárgyban Sátoraljaiújlyre egybehívott értekezlet április 23-ikán ült össze. Az értekezleten résztvett gróf Festeticz Andor, országos színészeti felügyelő is. A sátoraljaiújlyhelyi színügyi bizottság képviselőjében Dókus Gyula, Farkas Andor és Ehlert Gyula jelentek meg, míg a többi városok — köztük városunk is — csak írásban jelentették be határozataikat és igényeiket. Az átiratok és a színészeti felügyelővel

TÁRCZA.

Aphrodite szobra előtt.*

Irta Hódinka Tivadar.

Ide kellett hát jönnöm
A szobrok néma, halott világába,
Hogy a mit a beszédés élettől
Annyi éven át kérdeztem hiába,
— Mi a szerelem? —
Egy hideg kőalak
Mondja meg nekem.

Beszélg, beszélj, Zeusz leánya!
Lopjad el atyádnak mennydörgő szavát,
Hogy zengő beszéded
Bósz orkánként zúgjon a világon át.
Ott, hol jóval, széppel
Mire sem érsz:
A mennydörgő szó,
Hátha visszhangra lel?

«Istennő voltam egykoron.
Áll még a büszke hegyorom,
Mely fellegrónomnak szolgált számolyul.

* A szobor, a melyről a vers szól, Praxiteles knidosi Aphroditéjének egy másolata. A müncheni gliptotékában látható, s innen a vers két kezdő-sora.
E költemény a Petőfi-Társaság Vigyázó-pályázatán dícsértettel volt kitüntetve. Szerk.

Olympos áll még,
De istenvilága felett
Ma már csak az emlékezet
Sápadt lángja ég.
Rája, lassan, feledés árnya borul.

Hatalmamnak életontó sugarában,
A nagy mindenséget lábam előtt láttam.
Láttam, hogy lépteim neszére mint zöldel
Buján a fűszál; párosodva a fenevad
Mint búvik össze; és, hogy a szárazfölddel
Mint ölelkeznek harsogva a tengerek.
Ó, mert Isten a szerelem, ha életet ad,
Gyermekeket nemz. De undok bálvány,
Ha égi honából leszállván,
A kéjnek buja ágyán, meddón szendereg.

A fellegrón üresen áll a hegytetőn.
A hatalomból vérnek zsarnoksága lőn,
Az istennőből pedig háivány,
Festettarczú utcasarki lány,
Ki szerelmet kínál
Hitvány áruképen
S a mit ad: — halál.
Ím évezrek múltán így lát viszont,
Ki dórén az utca sarába vont:
Az ember, ki istennővé tett,
Mikor a szívében
Istennuek érzé a szerelmet.

Látom a sírt, a mely felé mennek
Milliói az em'eri nemnek...

Ó, mily szörnyű, gyászos, temetési menet,
Mely tébolyultként önsírja felé siet!...
Végehosszát halandó szem be nem éri...
... Elő! a népek nőtelen papvezéri.
Utánok hömpölyög az emberáradat,
És végül, nógatva az elfáradtat,
Tétovázókat, búsan, komoran lépve,
A kaszárnyáknak fegyveres, here népe...»

Beszélg, beszélj, Zeusz leánya!
Lopjad el atyádnak mennydörgő szavát,
Hogy zengő beszéded
Bósz orkánként zúgjon a világon át.
Ott, hol jóval, széppel
Mire sem érsz:
A mennydörgő szó,
Hátha visszhangra lel.

Az «ifjak dolga» Sárosban.

— 1837. április 18. —

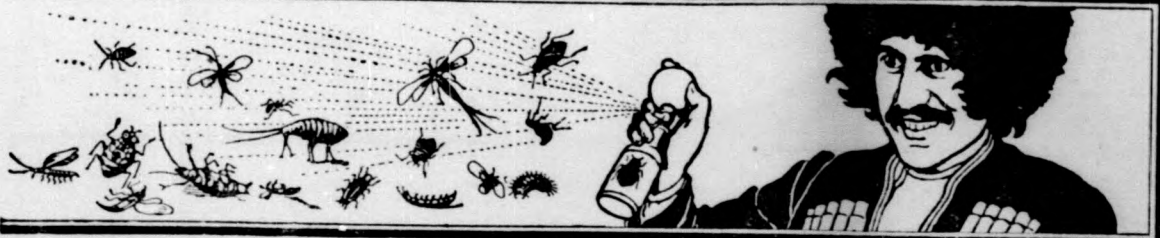
Ujházy László kiadatlan beszéde.

Közlö: **Dvortsák Győző.** (Vége.)

Vétkül tulajdonitatik még az is, in avitas regni institutiones invehendo. Hát az ősz, de káros intézetek ellen kikelni, azoknak eltörlését sürgetni, bűn, Felség-sértési bűn? De úgy az egész múlt Ország-Gyűlését a' Kormány kedvenc Tanácsosaival együtt, kik a' Sanctiora Tanácsot adának, egyenesen perduleseknek

Zacherlin

de csakis üvegekben, ott, hol plakátjai függenek.

való megállapodások után az értekezlet kimondotta a felvidéki kerület megalakulását és elhatározta, hogy a kerület a jövőben felvidéki kerület néven fog szerepelni.

A kerülethez eddigi megállapodások értelmében a következő városok, illetve községek tartoznak: Eperjes, Sátoraljaújhely, Rimaszombat, Beregszász, Rozsnyó, Ózd és Nagymihály.

Elhatározta továbbá az értekezlet, hogy a jövőben a szinikerület ügyeit egy kerületi választmány fogja intézni, melybe minden város két-két tagot delegál. A választmány a maga kebeléből választja az elnököt s a szükséghez képest minden esztendőben más s más helyen tartja üléseit.

A kerület négy esztendőre alakult meg s az értekezlet az első évre, mely 1911. évi szeptember elsején kezdődik és 1912. évi augusztus végén jár le, Mezey Kálmánt jelentette ki a kerület igazgatójává. A választmány legközelebbi ülését 1912. tavaszán fogja megtartani és annak összehívásával Dókus Gyula alispánt, a sátoraljaújhelyi szinügyi bizottság elnökét bízta meg.

A választmány foglalkozott még ezután a szini évad beosztásával s a következőkben állapodott meg: szeptember 1-jétől szeptember 31-ikéig Rimaszombaton, október 1-jétől november 31-ikéig Eperjesen, december 1-jétől január 31-ikéig Sátoraljaújhelyben, február 1-jétől február 28-ikéig Rozsnyón, márczius 1-jétől márczius 20-ikéig Ózdon, márczius 21-ikétől április 20-ikéig Beregszászon, április 21-ikétől június 15-ikéig Eperjesen, június 16-ikától július 31-ikéig Beregszászon és augusztus 1-jétől augusztus 27-ikéig Nagymihályon játszik a szin-társulat. Végül városunk átiratára elhatározta az értekezlet, hogy a szinigazgató állami szubvenziójának eddigi 3600 koronáról legalább 6000 koronára leendő felemelését fogja kérni a kormánytól.

E szerint városunk színházi szezonja négyhónapos lesz. Csak örülhetnénk ennek az új beosztásnak, a mely reánk nézve felette hízelgő, már csak azért is, mert városunkat az új szinikerület középpontjává tette. De önkéntelenül előtérbe nyomul az a kérdés, hogy nem e lett volna reánk nézve sokkal előnyösebb, ha kisebb igényű városok között nem lettünk volna az elsők, hanem nagyobb igényűek között az utolsók. Megfelel-e majd az a szintársulat közönségünk igényeinek, a mely kielégíti Ózdot s kielégítheti Nagymihályt? Lehetetlenek látszik. Mert vagy megfelelő szintársulatot szervez az igazgató, hogy bennünket kielégítsen, ez esetben nem fedezheti kiadásait, melyek ugyanakkorak lesznek Ózdon, ugyanakkorak Nagymihályon, mint Eperjesen vagy Sátoraljaújhelyen s az esetleg nyújtandó, a szintársulat egyhavi kiadásait sem fedező 6000 korona állami szubvenzió sem tarthatja fenn az anyagi egyensúlyt, vagy csak ózdiak s nagymihályiak igényeit elégítheti ki s akkor... akkor mégis csak jobb lett volna az elsők között utolsóknak lennünk.

A négyhónapi szini-szezon nem sok városunknak, ha az igazgató megfelelő műsorral igyekszik majd kitölteni azt. De megteheti-e ily körülmények között? Nem tagadhatjuk, nem bízunk az új szinikerület életképességében.

A földmívelésügyi tárca tárgyalása.

Bornemisza Lajos a képviselőházban.

A földmívelésügyi vitában e hó 27-ikén résztvett a bártfai kerület orsz. képviselője, Bornemisza Lajos is, a ki beszédében, melyet alább egész terjedelmében közlünk, főleg az erdősítési, tagosítási és telepítési ügyekről szól a legnagyobb hozzájárulással. De különösen országszerte feltűnést keltett beszédének az a része, melyben a kivándorlás kérdésével foglalkozik, melynek nem csupán hátrányait, hanem előnyeit is látja: a visszavándorlók azon a pénzen, melyet Amerikából hazahoznak, minden földet megvásárolnak, a melyhez csak hozzájutnak. Vidékünkön megindult a föld mobilizálása; ezt a folyamatot megfelelő birtokpolitikával kell szabályozni. A szegény ember kimegy Amerikába, ha onnan pénzt hoz haza, könnyen vásárol földet. A középosztálynak azonban más a helyzete. Csak nagyszabású hitelügyi politikával lehet megmenteni az államfentartó elemet. A jogos kivándorlást nem szabad megnehezíteni, mert ez csak hasznára válik az országnak. Ez a gondolatmenete a rendkívül gazdag eszmemenetű beszédnek.

T. ház! Hosszabb parlamenti működésem alatt mindenkor örömmel tapasztaltam, hogy a ház, bármily ellentétek voltak a képviselők és a pártok közt, a földmívelésügyi tárca tárgyalása alkalmával mindig biztos révbe jutott, a hol a ház minden tagja, pártkülönbség nélkül nyilvánítja ragaszkodását és szeretetét a magyar földhöz és mindenik igyekszik a maga legjobb tudása szerint kívánalmait, kritikáját előadni, hogy ezáltal a közgazdasági érdek előbbre menjen, a nép megelégedett legyen és az állami élet igényeinek mindjobban képes legyen megfelelni.

Ez alkalommal örömmel teszek eleget kötelességemnek, mert úgy látom, hogy a földmívelésügyi miniszter úr, a ki eddig a közgazdaság minden ágában működött, a kinek széles látóköre van, megtalálja a módot, hogy a közgazdasági faktorok testvéries együttműködése, összetartása sikerrel fog járni és járni fog azzal az eredménnyel, hogy mi mindnyájan a mi népünknek, a mi társadalmunknak előnyére oldjuk meg a megoldandó kérdéseket.

Én, t. képviselőház, megvallom őszintén és eddig is vallottam, hogy azok az ellentétek, a melyek a közgazdasági faktorok közt vannak, csak helyi jellegűek; az a tollharcz, a mely közöttük fennáll, a nép széles rétegeit nem érinti, mert az egész társadalom tudja és érzi, hogy csak ezen faktoroknak együttműködése és testvéries összetartása képes jó eredményt és sikert elérni.

Én, mint már egyszer említettem is, örömmel konstátalom és büszkének vallom magam, hogy azon kerületek, a melyeket eddig képviseltem, a melyek, mondhatnám, legszegényebb részei az országnak, sohasem fordultak hozzám azzal a kéréssel, hogy én inség-kölcsönöket és kamat nélküli kölcsönöket eszközöljek ki. Ok mindenkor figyelmeztettek engem arra, hogy munkásságuk és tevékenységük, minden igyekezetük oda irányul, hogy a közgazdasági törvények s az állami végrehajtás megfelelő legyen, hogy meglegyen a személy- és vagyonbiztonságuk, legyen jó, olcsó, közvetlen igazságszolgáltatásuk és ezen előnyök elérése mellett ők nem kérnek semmiféle segílyt az államtól.

És különben is hibás felfogás az, mely az utolsó időkben tapasztalható s mely azt eredményezi, hogy

a társadalmat hozzászoktatjuk a segélykérésekhez. Tudjuk, hogy a könnyen kapott pénz hamar elmegy, s csakis a munkával, ernyedetlen szorgalommal szerzett keresmény az állandó és áldást hozó.

A viszonyok Magyarországon általánosságban megváltoztak. Azok a keretek is teljesen megváltoztak, a melyek Magyarországon a birtokpolitikát határozták. Én gyakorlatilag átéreztem és áttanulmányoztam a kérdést minálunk a Felvidéken, s tudom, hogy különösen az amerikai kivándorlás következtében ott teljesen megváltozott a helyzet. A föld megmozdult, a nép nagy sokasága mind földszerzésre adta magát, megvette a megvehető birtokokat, és végeredményben — ha nagyon kevesen tartanak is velem — azt a nézetet kell vallanom, hogy az amerikai kivándorlás különösen a felvidéki szegény népességre nézve sokkal nagyobb előnyt hozott, mint a menyhi hátrányt okozott.

Mert ne felejtjük, t. képviselőház, hogy felállíthatjuk a tételt úgy is, hogy emeljük gyáriparkunkat, gondoskodunk a nép munkakeresetéről stb. De nem gondoljuk meg, hogy a pénzgérségi differenciáknál fogva a magyar államban nincsen meg az a közgazdasági ág, a mely a munkásnak azt a munkabért biztosítaná, a mit neki Amerika képes fizetni.

Ezt példákkl is lehet illusztrálni. Vegyük, hogy egy kisember, egy kisgazda, kinek egyebe sincs, mint egy kis szalmafedele házikója, kivándorol Amerikába, s három évi erős munka után hazatérve, hazához 8—9 ezer korona készpénzt. Felépítkezik, birtokot vásárol; ezt az előnyt látja a szomszéd, látja a község, látja a vidék. Csalogatni tehát a kivándorlásra nem kell. Amerikába tulajdonképpen a vagyonszerzés a csalogató, ezt sem ügynökökkel, sem semmi más módon elősegíteni nem kell.

De, mint a tapasztalat mutatja, a földmozgósítás nem járt azzal a sikerrel, a melyet vártak tőle. Az állam a fennálló törvények szerint semmiféle ingerenciát nem tud kifejteni arra nézve, hogy az a birtok, a mely a kisgazdák között parcellázatik, milyen részletekben és milyen birtoknagyságban osztszék el. Ott vannak a szántóföldek, a melyek fél-, negyed-, nyolczad-holdakra osztatnak fel; ott vannak a legelőterületek, a melyek feltöretnek, felosztatnak; ott vannak az erdőségek, a melyek kivágatnak és szintén felosztatnak stb. Ez igen szép intézmény olyan nép között, a melynek bizonyos konzervatív jellege van, a mely egy nemzet, egy gondolkodás, egy vérmérséklet, egy véralkat. De Magyarországon, a hol minden megyében mások a viszonyok, az országszerte megnyilatkozó ellentétes áramlatokat figyelemmel kísérni a központból, a hivatalból nem lehet. És bármilyen törvényalkotás történik, ha annak végrehajtása nem lesz decentralizálva; ha a vármegyék önkormányzatát nem veszik figyelembe ezen gazdasági kérdések megoldásánál, akkor ott minden legjobb indulatú munkásság és fáradság hiábavaló lesz. Legyünk tisztában azzal, hogy vannak közgazdasági törvényeink, a melyek jók és helyesek lehetnek a nyugati államokban, a hol azoknak kihatásait már kipróbálták, de a melyeket nálunk minden gyakorlati tapasztalat és tanulmány nélkül alkalmazni majdnem a lehetetlenséggel határos.

Az a kérdés, hogy a törvényhozás törvényalkotási tevékenysége alkalmával azt a törvényjavaslatot támogassa-e, a mely tetszetős és a külföldön bevált, azzal a tudattal, hogy ahhoz a törvényhez az idő folyamán a nép összessége alkalmazkodni fog, vagy pedig abból induljon-e ki a törvényalkotás, hogy a népnek faji jellegét, gondolkodását, megélhetési viszonyait, lakhelyének földrajzi fekvését és a nép kulturális feladatait igenis figyelembe kell venni akkor, midőn törvényalkotásról van szó.

kell declarálni: mert ezek együtt az 1741:8. cikk ne onus quoquo modo fundo inhaereas, mely Törvény cikkek 1791. 12. szerint még Országgyűlési Tanácskozás alá sem jöhetnek, egyenesen megváltoztatták a pusztá telekektől adót a földes Urakra vetvén!

Kárhoztatatnak ismét a nép Fenségének, és Republica fenségének ideáji. Hát oly járatlan e fő Törvényszék alkotmányos létünk alapjaiban, mi szerint nem tudná, hogy a Magyar Constitutio egyenesen a nép, a Verböczy Magyar népe felsőbbsege elvén nyugszik. Én csak kétféle Constitutiót ösmerek; az egyik, melyet maga magán k a Nemzet alkotott, s megalkotva készen adta által megtartásúl, s végrehajtásúl a teljesítő hatalomnak: — a másik, melyel a Fejedelmek állítólag Istentől nyert hatalmuknál fogva legkegyelmesebben megajándékozni kegyeskedtek, avagy az úgy nevezett Petroirozott Charták, szeretném már tudni, hogy a Magyar hazára némi jogokat tulajdonító, micsoda pergaménes, füstös Oklevelek találtak föl a Habsburgi vár Levél-Tárában, minek előtte a Magyar Nemzet szabad akaratjánál fogva, a fenséges Austriai házát, az uralkodásra meghíván, néki a kész Constitutiót által adta, mondván: Itt van, fenséges Uram, esküdj rá; nem a napfénynél világosabb e

tehát, hogy nálunk a fejedelem csupa delegált hatalommal bír, és hogy a hatalom kútfeje a nemzet, s még is ily alkotványos elvek bűné bélyegezetnek. De azokat így bélyegezni az a valóságos az ítéletben érintett *legali ordini infensa indoles*. Hát a többi országslási formák, és módok közt, a Republica is jónak s ha jó, főképpen jónak, a nélkül, hogy azt valaki másnak nyakába tölne akarná, tartani, vagy talán arról csak gondolkozni is merni, ismét felség sértési bűn? Tiszteltem én T. K. és R. a Monarchiát, mert tisztelnem, és fentartanom polgári kötelességem, s kötelességemnek mindenkor híve akarok maradni, de mind a mellett is, ha csak a régi, s újabb idők történeteit egészen el nem akarom feledni, lehetetlen, nem bámulnom a Republicák, a jól elrendelt Republicák fény pontjait is, nem a régi Görög, Rómaiakat, a hol a Classicus írók tanúsága szerint oly magas polgári erények fejlődtek ki, hogy azokhoz hasonlót az egyes országslású Tartományok földje soha sem teremtetett. Lehetetlen nem bámulnom az újabbak közt például az éjszak Amerikaiit is, melynek tisztas Elnök Jackson Úr sokkal jobb gazdának látszik lenni, mint valamennyi Monarchia Financz-Ministerei, mert amaz éppen akkor bocsájt küldeményt a Congressushoz,

hogy a 90 milliónyi pengő forint elosztásáról gondoskodjanak, midőn ezek kinyújtott kezekkel Rothschild, és Compagnienál járnak pénzt kölcsön kéregetve.

Végre mind egy túl súlyúl a legterhelőbb pontot az ítélet sarkára hagyván, így szól a Kir. Tábla: *Aristocratico regni systemati infensum declarando*; hiszem, igenis hiszem, itt van az igazi bökkenő, *hinc ille dolor, hinc illae lacrymae!!!* Hogy az Aristocraticai rendszernek, és az Oligarchia hatalmának, a mint ez mostanában hazánkban áll, a mint ez mostani állásánál fogva, az Ország legforróbb kívánatit megakadályoztatta, sokan úgy hiszem, az Orzágnak többsége, velem együtt nem a legmelegebb barátai. Ez tehát a szentségek szentsége! melyet csak messziről is illetni, melynek a köz boldogsághoz alkalmazását kívánni a rettenetes szentségtörés. Midőn én magamat Európában körül nézem, s azt látom, hogy az Aristocratia mindenben és mindenütt elválasztó fal gyanánt áll, a Nemzetek, a Fejedelmek közt, midőn például Angol Országba azt látom, hogy Lord és Praelatus Uraimék a Nemzet egyik részének polgárosítását egyedül a Catholica vallás miatt, oly sokáig, s oly dühösen ellenzik, midőn ismét Magyar Országba a budapesti hídf hasznos intézete, Ország-Gyűlési vitásakor egy

Megnyilt

!!!

MOLNÁR JENŐ

Megnyilt

könyv-, zenemű- és papirkereskedése Eperjesen, a Berger-kávéház mellett.

Ha hi törvények s nem a hibái, a k végzik fel alkotott t az ország áldásosan

A birt van. Igen indult me mozgalom birtokszert politikáva

Hogy kötelesség jellemezni való fonto figyelmébe

A kis támogatás bővebb fe hogy az képezi al és közigaz

ha az orsz oly czélt birtokot s képpen a gedetten e maga kur

A kö. Felvidéket folytán ott majdnem birtokos e

alföldi mu nak elhínt talásból tu jobban ig ezen közé osztály biz

hatalom le mert a fe igénybe ve kapja. A g középbirtó iparágak f

zása az eg osztálynak És meg

osztály na gazdaság. gedni, ho a földmive

Nekem kevés súly sége, közg halad. His az indokol értékű erd

és szomsz ségét, isme lis szempo kezdetben, merésremé nak erdől csakis elis De méltó a szántófol

fő Oligarch tsónakázom keresztil, r illy, az erke dásnak, a makacsul e

csak csökk hozás utjá körül nyirt számfim.

Ilyen s álltva, nem öszevesküve pusztá poly rabságra ka

nyugvó alk hol különt rettenetes l szer létezés is képtelens

UH KA

Színházi kosarak

ooo

ooo ke

helykéresekhöz. Tud-
z hamar elmege, s
orgalommal szerzett
zó.
ltalánosságban meg-
esen megváltoztak, a
politikát határozták,
stanulmányoztam a
ndom, hogy különö-
keztében ott teljesen
megmozdult, a nép
e adta magát, meg-
és végeredményben
is velem — azt a
merikai kivándorlás
ességre nézve sokkal
nyi hátrányt okozott.
haz, hogy felállíthat-
gyáriparunkat, gon-
teről stb. De nem
ségi differenciáknál
en meg az a köz-
ak azt a munkabért
képes fizetni.
rál. Vegyük, hogy
egybe sincs, mint
vándorol Amerikába,
hazatérve, hazához
elépítkeznek, birtokot
omszéd, látja a köz-
hát a kivándorlásra
pen a vagyonszerzés
el, sem semmi más
a, a földmozgósítás
yet vártak tőle. Az
t semmiféle ingeren-
re, hogy az a birtok,
rczellázattik, milyen
ságban osztassék el.
elyek fél-, negyed-,
ott vannak a legelő-
osztatnak; ott vannak
és szintén felosztat-
olyan nép között,
lege van, a mely egy
erméséklet, egy vér-
minden megyében
zerte megnyilatkozó
el kíséri a központ-
bármilyen törvény-
grehajtása nem lesz
ék önkormányzatát
dasági kérdések meg-
bb indulatú munkás-
Legyünk tisztában
törvényeink, a melyek
ati államokban, a hol
álták, de a melyeket
szlatat és tanulmány
etetésleggel határos.
ozás törvényalkotási
rvényjavaslatot támo-
ül földön bevált, azzal
hez az idő folyamán
og, vagy pedig abból
hogy a népek faji
etési viszonyait, lak-
p kulturális feladatait
kor, midőn törvény-

Ha hibák vannak Magyarországon a közgazdasági törvények tekintetében, azok nem a kormányzásnak s nem a kormányzás buzgó, munkás tisztviselőinek hibái, a kik a legnagyobb kitartással és ambícióval végzik feladatukat, hanem hibái az olyan alapon megalkotott törvénynek, a melynél fogva azt a törvényt az ország közviszonyainak megfelelően helyesen és áldásosan végrehajtani nem lehet.

A birtokpolitika kérdése ma különösen napirenden van. Igen jól tudjuk, hogy nemcsak a Felvidéken indult meg a birtokmozgósítás, hanem országsszerte mozgalom indult meg a nép széles rétegeiben a birtokszerzés iránt. Itt az ideje, hogy evvel a birtokpolitikával a kormány is foglalkozzék.

Hogy bizonyos egyoldalúsággal ne vádoltassam, kötelességem a birtokosok minden osztályát röviden jelezni, azoknak feladatait és állami szempontból való fontosságát egy képből szemléltetni és a t. ház feljelmébe ajánlani.

A kisbirtokos osztály jelentősége, feladata és támogatásának kérdése tulajdonképpen nem szorul bővebb fejtegetésre, mert kétségtelenül tiszta dolog, hogy az államfenntartó elemet képviselő kisember kezeli alapját az adózásnak s minden rendű állami és közigazgatási tevékenységnek. Mindig örülhetünk, ha az országból emigráció történik a tengerentúrra oly célból, hogy ott vagyont és ezen a révén majd birtokot szerezzon az illető. Ez az osztály tulajdonképpen akkor legszerencsésebb, ha az országban elégedetten élhet és munkálkodhatik a maga telkén, a maga kuriján.

A középbirtokos osztály helyzete különösen a Felvidéken a lehető legkritikusabb. A kivándorlás folytán ott a munkásviszonyok megváltoztak, úgy, hogy majdnem hihetetlen, de való, hogy a felvidéki középbirtokos osztály az aratási munkálatok elvégzésére alföldi munkásokat kénytelen felfogadni. Méltóztassanak elhinni, hogy ez így van; mi gyakorlati tapasztalásból tudjuk ezt és mi magunk érezzük azt legjobban. Igen nagyfontosságú és nehéz kérdés az, hogy ezen középbirtok megtartassék, mert a középbirtokos osztály biztosítására mely módok vannak az államhatalom kezében? A hitelnyújtás, az nem elegendő, mert a földbirtokos osztályt azt a hitelt, a melyet igénybe vesz, ha neki hitelképesége van, úgyis megkapja. A gazdasági viszonyok végtetszerűek a felvidéki középbirtokos osztályra; ott egyedül a gazdasági iparágak fejlesztése, a kis nyerstermények feldolgozása az egyedüli létkérdése a felvidéki középbirtokos osztálynak.

És még egy mód van, a melyre a középbirtokos osztály nagy része rátér; ez tulajdonképpen az erdőgazdaság. Erre nézve méltóztassék nekem megengedni, hogy ennek kapcsán bírálat tárgyává tegyem a földművelésügyi minisztérium erdőpolitikáját.

Nekem az a felfogásom, hogy évtizedek előtt kevés súlyt fektettek az erdőre, de annak jelentősége, közgazdasági fontossága évről-évre előbbrehalad. Hiszen érdeklől olvassuk a költségvetést és az indokolást, hogy maga az állam hány száz millió értékű erdővel rendelkezik; ismerjük a vidék lakóit és szomszédjait, ismerjük annak az erdőnek jelentőségét, ismerjük annak fontosságát nemzeti és szociális szempontból. A földművelésügyi miniszter úr már kezdetben, mikor minisztériumát átvette, azon elismerésméltó elhatározásra jutott hogy a kincstárnak erdőbirtokait szaporítja a Felvidéken. Ezért csakis elismerés és hála illeti a Felvidék részéről. De méltóztassék elhinni, ha a Felvidéken maga az a szántóföld a kigazdák kezébe jut és az erdők is

elosztatnak, ott nincs védbástyája az államnak, nincs, ki gondolja azt a népet s akkor azon különös helyzetbe jutunk, hogy Magyarországnak határszélei ki vannak téve a szomszéd ellenségeknél, de egyúttal a belső ellenségek demagogiájának is.

A mikor én a legnagyobb climeresemet nyilvánítottam a kincstári erdők kezelésére nézve, — hisz adatok mutatják, hogy annak kezelése évről-évre több jövedelmet hoz, annak nemzeti missziója és jelentősége általános és közismert dolog — másrészt azonban sajnálattal kénytelen vagyok megbírálni a földművelésügyi minisztériumnak az állami kezelés alatti lévő erdők és kopár területek rendezésénél kifejtett politikáját.

Az erdők fejlesztése és gondozása nagy állami és nemzeti kérdés. Az erdőtervénynek az az intézkedése, hogy a közös erdőterületeknek kezelését, a fa kihasználását törvényileg szabályozza, általában közelismert, megfelelő intézmény, a mennyiben egyrészt a visszaéléseknek gátat vet, másrészt meg az értékesítést előmozdítja és a vagyont kiméli, ápolja s a községeknek a jövőre nézve biztosítékot nyújt. De az államilag kezelt közös községi erdőterületeknél egészen más képet vagyok kénytelen a t. háznak szíves figyelmébe ajánlani. Az erdők és a legelők kérdése minden kulturállamban nagyfontosságú kérdés; ez a két faktor támogatja egymás, ez a két faktor kiegyenlíti egymást, Magyarországon azonban állandóan ellenséges viszonyban van egymással. A legelők, a mely biztosítéka a Felvidék megélhetésének, — már állattenyésztési szempontból — legnagyobb ellensége az erdészeti hatóság. Nem azért ellensége, mintha ellensége akarna lenni, de előtte mindig csak az erdészet, az erdészeti statisztikai kimutatások lebegnek. Nem kísérheti figyelemmel, mert neki tulajdonképp a törvény ad kötelességet, a törvény szabja meg tevékenységét, és a törvény szabja meg azokat a retortákat, a melyeken keresztül az ily legelői vagy erdőkérdésnek át kell mennie.

Hogyan állunk a gyakorlati életben? Az erdőőr jelentést tesz a gondnoknak, a gondnok az erdőhivatalnak, az erdőhivatal a felügyelőnek, a felügyelő a közigazgatási bizottságnak, a közigazgatásügyi bizottság felterjeszt az ügyet a központba. A központ újból felvilágosítást kér, megint végigmegy a dolog a retortákon. Újból leküldik javaslatát és véleményét végett, megint keresztülmegy a retortákon, úgy, hogy a legegyszerűbb kérdés rendezése gyakran két-három évig tart. Ezt képes volnék gyakorlati adatokkal is bizonyítani, de nem fogom a t. ház türelmét sokáig igénybe venni. Csak azt ajánlom szíves figyelmébe a t. miniszter úrnak, — a kiben megvan a hajlandóság és a kinek széles látköre van — hogy neki igen könnyű a helyzete. Neki e törvényt megalkotásában semmi része nem volt; ő átvett egy kormányzást, a melynek tevékenységét figyelemmel kíséri, ő van hivatva, hogy a hibákat javítsa, és ő van hivatva arra, hogy szükség esetén törvényjavaslattal segítsen a bajon és sérelmen.

Hogy mily fontos a legelőkérdés a Felvidékre nézve, azt nem szükséges ecsetelnem; hiszen az köz tudomású dolog. De hát mihelyt az erdőhatóság megtudja, hogy legelő van egy községben, mindjárt kiszáll, megtekinti, hogy alkalmas legelőterület-e, vagy nem, és többnyire az a vége, hogy ez feltétlenül erdőtalaj.

Már most méltóztassék felvenni, hogy én egy tisztelt torontáli vagy bácsmegyei képviselőtársamat felkérem, hogy jöjjön a Felvidékre és mondjon ítéletet, hogy az a szántóföld alkalmas-e szántóföldnek,

mondjon ítéletet, hogy az a legelő alkalmas-e legelőnek. Azt fogja mondani, hogy ez sem nem szántóföld, sem nem legelő, szaladok innen, hogy ezt a nyomorúságot ne lássam.

De a gyakorlati életben egészen másképp vagyunk. Mert a sovány minőségű földeket művelik a lakosság széles rétegei nagy számban, azt a legelőt állattenyésztés céljaira fordítják községek és községek, a melyek adót fizetnek, a melyek az állami szolgáltatások minden részében tevékenyen közreműködnek. Mit csináljunk e községekkel, ha minden feltétlenül erdőtalaj és mindent beültetnek? Akkor a községeket vagy át kell telepíteni, vagy valami gyarmatügyi politikával valahová el kell küldeni.

Mert, t. képviselőház, azt ne méltóztassék mint kómikumot venni, hogy nálunk a Felvidéken, a hol a föld alig terem és a legelő is állítólag sovány, ott százazrei a népek mégis megélnek. A munka, a szorgalom, a kitartás és tulajdonképpen a szerény igények, ezek tartják fenn ezt a népet a maga összességében. A panaszok a Felvidékről mindig állandók, de nem panasolja senki, hogy az a föld rossz, az a legelő sovány, hanem azt, hogy egy kis erdőterület, mondjuk 5—6 holdas erdőterület, mely az ő tulajdona és a melyen legeltetni akar, egyszerre állami kezésbe megy át. Jön egy bizottság, megcsinálja az üzemet; jön egy bizottság, megállapítja a szolgálati szabályokat; jön egy bizottság, megválasztják a közbirtokosági elnököt, ezt a választást megsemmisítik, az üzemeteket revidéálva végett átküldik, egy év múlva visszajön revidéálva az üzemet, és az első dolog, a nélkül, hogy az állam kezelte volna az erdőt, az, hogy két-három évi erdőőri hátralékot kell fizetni; ez a legelső.

Ez nem pártkérdés, t. képviselőtársaim, ezt szóba hozni minden képviselőtársamnak kötelessége, mert ha nem teszi meg, nem tesz eleget kötelességének. Én megadom az elismerést és a köszönetet ott, hol a végrehajtás megfelelő, hol a törvényt nem kell reformálni; de kritikától sohasem fogok tartózkodni, mert ez képviselői kötelességem. Nehogy azon tisztelt tisztviselők, kik ezekben a szerencsétlen büntető expedíciókban szoktak résztvenni, azt higgyék, hogy ez személyük eleni feltevés, vagy pedig bizonyos nemjándulatú kifejezés — én azoknak a működéset, buzgalmat, munkásságukat elismerem és ennek a ház színe előtt is kifejezést adok. Én az összes bajokat a centralizációknak, az adminisztráció hiányosságának és a törvény hiányainak tulajdonítom. Mindazon állami tisztviselők és kormányközegek, kik ezen tevékenységben résztvesznek, ne vegyék a maguk személyére a mondottakat; ez egy kormányzati hiba, egy kormányzati baj, mely felett azonnal napirendre nem lehet térni; itt okvetlenül dolgozni és reformálni kell, hogy azt a szegény felvidéki népet az állam tekintélyének megnyerjük és hogy az állam tekintélye és a köztisztviselők iránt bizalommal viseltessék, mert ennek a hiánya minden rossznak a kútforrása.

A legelőterületekre nézve azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy a miniszter úrnak rövid kormányzása alatt is már egy nagy haladást látok. Az az akciója, hogy a legelők felújítására és egyáltalában legelő-beszerzésre sikerült neki nagyobb összeget a költségvetésbe felvenni, már magában véve is jóindulatot mutat és kilátásba helyezi, hogy a legelő tekintetében a mi népünk jobban lesz támogatva és segítve. Csak nagyon figyelmeztetem a t. miniszter urat, ha ez a rendszer fenmarad, hogy ezen legelőktől legalább is egy jóidőre méltóztassék az erdészeti hatóságokat távol tartani. Mert ha a nagy pénzzel és

elő Oligarchiát ekképp felkiáltani hallok: Nem, inkább tsónakázom tovább is életem veszedelmével, a' Dunán keresztül, mint sem, hogy vámot fizessek! akkor egy ily, az erkölcsi, polgári, vallásos, és materiális előhaladásnak, a' javításoknak magát az egész világban oly makacsul ellene szegülő testület iránti tisztelem nem csak csökken, de annak ártalmas hatalmát a' Törvényhozás útján korlátozni, helytelen kinövésait illoleg körül nyirni, minden becületes ember agendájához számítom.

Ilyen szörnyű elvek vannak tehát az ítéletben fennállva, nem tetteik, nem erőszakos, vagy alatomos, öszevesküvésit tette célzó szándék, hanem vélemények, pusztá polyticus vélemények, kárhóztatva tíz évi hosszú rabságra kárhóztatva, és így a' képviselői Rendszeren nyugvó alkotmányunk alapjaiban megsértve; mert a' hol különböző polyticus vélemények üldöztenek, s tettenetes bűnné bélyegzetnek ott a' képviselői Rendszer létezéséről, vagy további kifejlődéséről álmodozni is képtelenség; egy szóval: Tek. K. ez olyan ítélet,

mellynél ha hogy a' szent szövetségnek Fejedelmei ex Capite Cervicitatis népeik ellen Compossessoralis úri széklet tartottak, s a' Nemzetek jogait eláruló hajdani Francia Ministereket Polygnac, s társait Convocatásoknak meghívták volna, részökre jobb, kedvezőbb ítéletet nyerendők nem valának. E felette sérelmes, súlyos állapotban alázatos javallásom szerint hármat kell határozunk: *Először.* Jegyzőkönyvünk homlokán egyenesen kijelenteni, hogy a' szerencsétlen Ifjak ellen elkövetett törvénytelen bitórlások által, a' személyes bátorságot, és így magát a' hazát is veszedelembé ejtve látjuk, igen is veszedelembé, mert midőn az embert titkon az ő Törvény hatósága elmellőzésével el lehet fogatni, midőn az elfogattott magát bírái előtt is ügyvédje által nem védelmezheti, akkor polgári állásunk sokkal veszedelmesebb a' természeti állapotnál is, a' hol magát megtámadók, s haramiák ellen kiki tehetsége szerint legalább fegyveres kézzel oltalmazhatja. *Másodszor.* Ezen sérelem orvoslása, s polgári veszedelem elhárítása véget, mennél előbbi Ország-Gyűlésé-

nek tartását kérn; mert az 1791:13. azt nem tsak minden három évben, de a' szükség úgy kívánván előbb is tartatni rendeli. Mikor lehet pedig annál nagyobb szükség, mint akkor, midőn a' személyes bátorság a' két feji hatalom a' Kormány, s Országí bíróság által megtámadatik? azon személyes bátorság, mely miatt éppen a' társas életben ösze állottunk, mely miatt annyi számta'an terheket viselünk a' polgári társaságban, mely miatt annyi természetes szabadságról lemondottunk. *Harmadszor.* Nehogy a' fő Törvényszék az általa most érdemileg felállított törvénytelen veszedelmes elvek, s egyedül véleményét kárhóztató ítéletre később újra, mint törvényes szokásra, melyhez azonban, a' mint már mondám Verböczy prologusa 10. címje szerint, a' magyar népek helyben hagyása megkívántatik, multhatatlanul szükséges, a' Magyar népek és így minékünk is az ily törvénytelen ségéből nyilvános meg nem egyezését, az az ünnepélyes ellenmondásunkat, valamint Jegyző Könyvünkbe iktatni, úgy a' Felsőnek is, hogy köz tudomású légyen, felterjeszteni.

UHL MATH. virágüzlete

KASSA, Fő-utca 81. sz.

Színházi koszorúk, csokrok, kosarak minden nagyságban és árban. Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal minden kivitelben.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Ajánlja a legszebb bál csokrokat, legyezőket, mellcsokrokat, laza, drótnélküli csokrokat. Gyönyörű eljegyzési fantasie-tárgyak, különleges menyasszonyi csokrok, a legújabb Biedermeier-stíleben, stikkelt fátöl-díszszel.

Nyoszoljólaány-csokrok a ruha színe szerint készülnek.

Virító Cyklamen, mely egész télen virít, darabja 1 korona, szobafenyő (Aurokaria) 4 kor-tól fejjebb, pálmák 1 kor. 20 fill.-től fejjebb, virághagymák a legolcsóbb árban. A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gonddal lesz elkészítve s csomagolva.

Sürgőnyezim: Uhl, Kassa. Telefon (Interurban) 202

gnyilt
az mellett.

áldozattal beszerzett legelőterületekre valaki véletlenül azt mondja, hogy feltétlen erdőtalaj vagy kopár terület, akkor ott nem fog legetetni senki.

És megvallom őszintén, hogy a legelőterületeknél igen nehéz viszonyok vannak a Felvidéken. Azt nagyon jól méltóztatnak tudni felvidéki képviselőtársaim, hogy az arányosítás alkalmával az úrbéreseknél többnyire erdőben kapták ki illetőségüket, illetményüket, miután akkor nem volt oly intenzív a gazdálkodás, a szántóföldeknek nagy része legelő volt, azokat nem kultiválták, nem volt oly nagy szükség rájuk és az illető földesúrnál kis szolgálat ellenében legelőt lehetett kapni. De ma itt állnak a községek, megvan az erdőterületük és konstatálhatom, hogy — e kérdést igen gyakran tanulmányozom — vannak községek, a hol 6—700 drb legelő marha van legelő nélkül, mert összes legelőterületük mindössze 24—25 hold, az erdő elfoglal minden legelőterületet.

Már most, a fa kihasználása is bizonyos nehézségekkel jár — mert erre is rá kell térnem, hogy a képet a t. ház maga teljességében lássa, de egyúttal szolgálatot vélel teljesíteni a t. miniszter úr irányában, midőn a ház színe előtt a faértékesítési eljárásra nézve elmondom kritikámat — és ha valamely községben iskolát akarnak építeni s költségre van szükség, az erdészeti hatóságokhoz fordulnak, hogy engedje meg több évi osztály kivágását, hogy az így befolyó jövedelemből a költségeket a község fedezhesse.

A hatóság belátja ennek szükségét, engedélyezi, mondjuk, egy 10—12 évi osztály kivágását és e határozat vétele után a község kiadja a vállalkozónak építés végett az iskolát, két-három hónap múlva az iskola készen is van és a vállalkozó várja a pénzt. De mi történik? Felbecsülik az erdőt, kiírják az árverést, de a községek nem kapják meg a megajánlott összeget, tehát az árverést beszüntetik. Felírják erre a központba s elmondják, hogy a fa ára olcsóbb lett, a fa dudvás, már kihasznált, a jobb minőséget már eladták s csak a rosszabb maradt, lehetetlen tehát azt az árat elérni, a melyet a központ kíván. A központ erre azt mondja, hogy olcsóbban nem szabad eladni. Lejönnek az akták újból, megbecsülik az erdőt és a vége az, hogy mihelyt az iskola kész, a mesteremberek összessége bepereli a községet, hogy fizessen. Két-három évig tartó perek vannak, a míg a község ahhoz jut, hogy a fát képes eladni és annak értékével a mesterembereket kielégíteni.

Ha a nép és a község az ilyen hosszadalmas eljárást látja, lehetetlen, hogy bizalommal viseltessék az adminisztráció iránt, mert a közigazgatási hatóságoknak, vagy a vármegyének, melyek e kérdéseknél egyéb szerep: sincs, mint a végrehajtás, ez nem emeli a tekintélyt. A vármegyének itt közbeszólása nincsen, csak az a kötelessége, hogy az ítéleteket kézbesítse, vagy a végrehajtást elrendelje.

Nem folytatom tovább ezt a kérdést, mert abban a nézetben vagyok, hogy ha az ember őszintén elmondja a maga panaszát, ez először is megnyugtatólag hat azokban a kerületekben, a melyekben ez a kérdés a lakosságot érdekli, másrészt bizalmat, reményt nyújt arra, hogy mind a képviselőház, mind a t. kormány belátva ezeknek a dolgoknak a visszahívását, igyekezzen fog vagy reformmal, vagy pedig a túlságos központosítás decentralizációjával ezen a kérdésen mielőbb segíteni és erre az akcióra tisztelettel és bizalommal felkérem a t. miniszter urat. Említettem a birtokpolitikánál, hogy ott vannak a nagybirtokok, ott vannak a kötött birtokok, ott vannak az egyházi birtokok. Ezeknek létezése indokolt, ezeknek állami, egyházi, kulturális és szociális feladatai kétségbe nem

Tekintetes Rendek! Fájdalommal kell megvallani, hogy a ' szerencsétlen Ifjak ügye, de nem az ő Ügyök, de a ' személyes bátorságnak, 's vélemények' szabadságának nagy ügye eddig elé ' teremben a ' többségnél viszhangra nem talált; nem talált akkor, mikor a ' Testvéri kapcsolatú 52 Megye közül alig tagadhatott meg magától egy kettő a ' legemberibb, 's legtervényesebb tárgyban Fejedelméhez való törvényszerű járulást. De szeretem hinni a ' T. R. közül sokan valának eddig, kik nem látták még oly nyilván azon feneketlen mélységet, mely felett minket a ' bírói Önkény, 's kormánytői függése tarpeji meredek sziklára, onnan lesújtandó, vezet, nem látták még oly nyilván, a ' mint ezt most a ' nyomtatott ítéletből rémülten szemlélhetni, kérem tehát a ' T. R. a ' haza szentséges nevében, kérem serdülő Ifjaink, kik a ' vélemények szabadságát, mint az Ősi alkotmányból reájuk öröklő legszentebb ereklyét tőlünk csontkítatlanul ált venni méltán kívánják, hozzánk fohász-kodó felkiáltásoknál fogva kérem, hogy a ' mely sebek a ' haza több száz ezernyi rokonkebléből vézzenek, azokra a ' Tek. Rendek, egy törvénytelen 's igazságtalanság keservessen szülte könyörületet könyűt gyógyítólag hullatni méltóztatassanak!

vonhatók, de egy észrevételem volna, különösen a kötött birtokokra nézve.

Én úgy tudom és úgy tanultam, hogy a nyugati államokban a kötött birtokokon fejlődik az ipar minden neme; a kötött birtokok tulajdonosai, ha látják, hogy a föld nem hozza meg azt a hozamot, a mely szükséges, az ipart veszik elő, először azért, hogy az iparral pótolják a birtok jövedelmezőségi hiányát, másodsor, hogy szociális tekintetben a terület lakosainak munkát és megélhetést biztosítsanak. Egy ilyen reményteljes akció indult meg a legutóbbi években, midőn a nagybirtokososztály szintén az ipari akcióra a kezébe vette, de az a nagybirtok, mely tökélehiányból nem képes erre az akcióra, igen jól teszi, ha, tekintve a nagy árhullámzást, a nagy árakat és a kevés jövedelmet: szívesen odaadja a földet annak a munkásnak, annak a kisembernek, a kinek a földre szüksége van.

E tekintetben kénytelen vagyok a parcellázást is felemlíteni, mert az bizonyos tény, hogy a mint a Felvidéken a földet mozgósították, ez az akció, ez a mozgalom végig fog menni az egész országon; akár gazdag az a vármegye, vagy föld, akár nem, az akció meg fog indulni. Ha az alföldi munkás feljön a Felvidékre és a felvidéki lakostól kérdi az amerikai viszonyokat, és ki mit hozott, annak ha kétszer is arat, legelső gondolata az, hogy ő is kimegy Amerikába, hogy ugyanannyit szerezzen, mint az a felvidéki ember. A pénzöség megvan, a munkásosztálynak megvan a keresete, nem inségből megy az Amerikába, azt tagadom, az egy fallácia.

Méltóztatassék elhinni, hogy a ki Magyarországon inségből akar kivándorolni, jobb, ha előbb megy, mint később, mert az hasznavehetetlen, haszontalan elem a társadalomra. A munkás az munkát szerez, szerényet vagy jobbat, igényeinek megfelelő, de inségből a mostani viszonyok közt Amerikába senki sem ment, hanem megy vagyont szerezni és vagyont szerez, mert hála Istennek, a magyar nép faji és nyelvkülönbség nélkül bizonyos szerényen összekuporgat és hazajön, kifizeti adósságait, épületet emel, birtokot vásárol és él, boldogul tovább.

Én a kivándorlás kérdésével már az 1893. évi kongresszus óta foglalkozom. A sajtó útján, a törvényhozás útján ezt megakadályozni nem lehet; meg kell akadályozni a jogtalan kivándorlást a legnagyobb szigorral, de nem azt, a ki jogosan vándorol ki, mert polgári jogokat nem szabad megsérteni; ki ki ossza be úgy az életét, a munkásságát, a hogy legjobban tudja. Az eredmény mutatja, hogy ez az országnak kárával nem jár. Ebbe tehát bele kell nyugodnunk és napirendre kell feleltetnünk.

A parcellázásra nézve, mivel biztosan tudom, hogy a t. miniszter úr foglalkozik e kérdéssel, legyen szabad szintén néhány észrevételt tennem. Egyáltalában nem vagyok annak barátja, hogy a parcellázást az állam vezesse. Az állami adminisztráció nehézségei, a sok retorta annak gyors végrehajtását csak megakadályozza. De már azt kívánom, hogy a parcellázási akcióban, mint tanácsadó, mint birtokrendező részt vegyen, mert az lehetetlen állapot, a mi ma fennáll. A ki parcellázni akar, parcellázson polgári haszon mellett is és e tekintetben igen tiszteletreméltó akciókat fejtenek ki a szövetségeseik, pénzintézetek, magánosok; de hogy hogyan parcellázza azt a birtokot, hogy képes-e azt a birtokot továbbra is okszerűen kezelni és képes-e azon gazdálkodni, arra nem gondol senki.

Ez ma, a jelenlegi viszonyok között, tulajdonképpen az államnak kötelessége. Hiszen akkor nem történnének — lehet mondani — olyan abszurdumok, hogy eladatik egy birtok, egy erdő parcellázására és feosztatik. Miért osztatik fel? Mert közös erdőt a jelen állami kezelés mellett senkinek sincs kedve fenntartani. Azt mondják, fel van osztva, de határovalakat kell kijelölni, különben nem vétetik magánulajdonnak. Olyan keskeny az a szalag, hogy ha a határt kitisztítják, az erdőből nem marad semmi, kivágnak mindent. Ez nem erdőgazdaság, ez nem erdőpolitika.

Arra kell figyelni, hogy csakis olyan parcellázás részesüljön a létesítendő parcellázó bank támogatásában, a melynek gazdasági üzemtervét a minisztérium a maga hatóságai által megállapítja, és ne engedtesse meg, hogy azokat az erdőket feldarabolják és azokat a legelőket felszantsák, vagy maguk közt felosztják. Mert azzal legyünk tisztában, hogy valamint a multban nem sikerült a parcellázási és telepítési akció, ezentúl sem fog sikerülni, ha ez az akció nem decentralizáltatik. Hiszen a vármegyében nagyon kell tanulmányozni a kérdést, hogy melyik birtok parcellázható és hogy mely lakosságnak engedhető meg a parcellázás. Mert pénz nélkül, adósságra próbaparcellázást vagy próbatelepítést eszközölni: mire vezet ez? Járnak a küldöttségek, kérnek részletelengedést, kamat-elengedést. Ez nem birtokpolitika. Csak az vegyen birtokot, a kinek egy tekintélyes rész tőkéje van, legalább a fele. Ez biztosíték arra, hogy az a parcellázás, az a telepítés meg fog felelni az állami feladatoknak és annak a célnak, hogy a kisbirtokosok rendszeres, okszerű gazdálkodás mellett megfelelő, jó földtulajdonhoz és birtokhoz jussanak.

A többi kérdések közül méltóztatassanak megemlíteni, hogy egész röviden még pár szerény észrevételt tegyek az állattenyésztésre nézve.

Már maga az a tény, hogy a t. miniszter úr kormányzásának rövid ideje alatt nagy akciókat indított a tenyészanyag beszerzésére és legutóbb nagy tömeg tenyészertést osztott ki az ország minden részében, már magában véve ez elismerésreméltó és biztosíték arra nézve, hogy a jövőre nézve ezt a kérdést szintén atyai gondoskodással fogja kezelni. Figyelmeztetem azonban a t. miniszter urat, hogy az apaállatok tekintetében Magyarországon óriási hiány van. Mert dacára azon nagy százalékgengedménynek, a melyet a t. miniszter úr a községeknek engedélyezett, mégsem lehet az apaállatokat ma Magyarországon beszerezni, mert nincsenek elegendő számban és szomorú dolog, hogy igen nagy átlagban — nem mondom, hogy az egész országra áll ez, de az ország egyes részeiben így van — az apaállatok állományának 40—45%-a hiányzik.

Az állattenyésztés egy fontos közgazdasági akció. Én úgy gondolom, hogy sikeres eredménnyel járna, ha a t. miniszter úr az államkincstári birtokokon is nagyobb akciókat indítana arra nézve, hogy az apaállatok beszerzése, illetőleg azoknak állományának biztosítottassék és különösen a latifundios birtokok tulajdonosainál odahatna, hogy ezek apaállatokat tenyésztenének és ezáltal az államnak mielőbb közvetlen segítségére jönnének. Mert az apaállatok hiánya Magyarországon nagy baj, és hogyha ezen mielőbb segítve nem lesz, akkor az állattenyésztési akció csak egy félakció és teljes eredményt felmutatni nem fog tudni.

Ezek elmondása után, t. képviselőház, nem kívánom a t. ház figyelmét továbbra igénybe venni. Nekem még csak egy tiszteletteljes kérés van a t. miniszterelnök úrhoz — hogy röviden egy kerületi dolgomat is szóba hozzam — és ez az, hogy a ház színe előtt köszönetet mondjak neki azért, hogy a Drugeth-birtokot, a mely éveken keresztül idegen kézben volt, a kincstár javára megszerezte. Ezen erdőterület körzetében az ország legszegényebb lakosai laknak. Ezek feléledtek és bizalomtalan néznek a t. miniszter úr akciója elé, hogy ő atyai gondoskodásával ezen kerület szegényeiről megfelekezni nem fog és hogy a szántóföldeknek, a melyeknek kincstári kezelése majdnem lehetetlen, illő áron ezen község lakosainak át fogja engedni. Nem kamat nélkül; ezen község lakosai illő ár mellett egy-két év leforgása alatt ki fogják ezen földnek árát fizetni.

És még csak azt ajánlom az igen t. miniszter úr figyelmébe, hogy a régi Drugeth család által alapított és a gróf Forgách-nemzetség által felújított hertneki várkastélyt, a mely most a kincstár tulajdona, illetőleg annak kapuit nyissa meg a kulturának és kövesse elődjének, Darányi Ignác volt földművelésügyi miniszter úrnak a példáját, a ki a zborói Rákóczi várkastélyból egy igen szép megfelelő internátust létesített az erdőőri gyermekek nevelésére. Arra kérem tehát őt, hogy a hertneki várkastélyból a magyar kulturának, a magyar állameszmének szintén egy megfelelő helyét létesítse.

Ezek elmondása után, minthogy bizalommal viseltetem a miniszterelnök úr politikája iránt és meg vagyok győződve, hogy kritikámat, a melyet elmondtam, szívesen fogadja, és az általam említett bajok javítására minden igyekezetét rá fogja fordítani, kijelentem, hogy a költségvetést úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadom.

H I R E K.

— **Wallenta Antal ezredes ünneplése.** Ritka, őszinte, keresetlen ünnepben részesült a helybeli tábori ügyvezető pártatlan tiszteletnek és szeretetnek örvendő, újonnan kinevezett ezredese: Wallenta Antal. Ezelőtt három évvel mint őrnagy vette át az ezred parancsnokságát, s ezen idő alatt úgy az ezred tisztikara, mint legénysége oly rajongó szeretettel veszi körül a kiváló katonát s emberbarátot, hogy rövid időközben történt immár másodszori előléptetése az ezrednek legalább is oly örömet okozott, mint magának a kitüntetettnek, a kinek ezen pártatlan ünneplés bizonyára élete legszebb emlékét fogja képezni. A kinevezés első hírére folyó hó 27-ikén este 8 órakor az ezred tisztikara és legénysége katonazenével, lampionokkal felvonult az ezredes lakása elé, a hol Merker Tivadar őrnagy lelkes beszédében üdvözölte újabb kinevezése alkalmából, kifejtve beszédében, hogy az iránta érzett szeretet s gyermeki ragaszkodás hozta őket hozzá. A jelenlévők lelkes éljenzése zárta be a lelkes beszédet. A parancsnok meghatottan válaszolt, megköszönve a meglepetésszerű üdvözlést. Másnap, 28-ikán egy díszes, tisztek által hajtott, virágokkal díszített hatos fogat repítette a bálványozott parancsnokot lakásáról az

500 ÉV ÓTA
GYÓGYÍTANAK
KÖSZVÉNYT
CSÚZT STB.

TRENCSÉNTÉPLICZ

RÁDIUMOS
KÉNES-HÓVÍZ
36—42° C. ÉS
ISZAPFÜRDŐI

Egész évben nyitva. Milliós új építkezések. Új nagyszálló. Új fürdők. Festői vidék. Nagyszerű olcsó tavaszi kúrák. Házi-kúrákhoz: iszap-széküldés. Művészi kiállítások :: Prospektust küld a Fürdőigazgatóság.

ünnepi dísz-
tiszték és a
varára két
az egész ta-
tisztelgett a
Öfelségét, a
melynek be-
sége csaköt
magyar ny-
jelentőségét.
következett,
a tiszt-étke-
terített aszta

— A r
királyi hon-
tárvári és
őrnagyát al-
az eperjesi
Viradi-Sza-
zadosát őrn

A cs. és
Antal ezred-
dessé, Basz-
ezredhez őrn
eddig helye

A cs. és
Vendel őrn
ezredessé, h
kir 36. gya-
századost őrn

főhadnagyo
főhadnagyo
Fanitti Al-
helyeiken s
Szaniszló ha-
Ssabó Gyula
helyeiken h

Athelyes
Vilmos főh
43. gyaloge
a cs. és kir
gyalogezred
őrnagyot a
alezredessé,
huszárezred-
századost a
Sándor szá-
Nehrel Albe
őrnagyokká

— Fő-
nagyobb őrn
ségéből, ma
kezdje hivat

— Ge-
iktatás
iványi Árpá-
püspökhelye
ev. püspök-
gyűlést Nyi-
össze. A be-

— Ki-
ügyi minisz-
Pál postafel-
3. fokozatú
postafőtiszt-
lyának 3. f

A m. l
eperjesi pos-

— Ki-
gató. A
viczy Alben
kértésének
kiváltó tagja
ben részesül
vette fel a

— Új-
nagyhét ha-
kor Bercs-
választó na-
meg levelez-
a kinek e-
veszi tudon

— Ki-
Török Gy-
beküldött h
a tagsá-
gedte —
alapító-mű-
méltánylása
Mint ilyen-
párisi Salo-
tárlatán év-
többi műve-
első sorban
Művészház
érkező mű-
spontán os-
festői ráter

öltöztesse meg, pár szerény észre-
ve.

a t. miniszter úr kor-
nagy akcióit indított
legutóbb nagy tömeg
zág minden részében,
remélto és biztosíték
ezt a kérdést szintén
elni. Figyelmeztetem
az apaállatok tekem-
hiány van. Mert da-
ménynek, a melyet a
engedélyezett, még
Magyarországon be-
ndő számban és szo-
lagban — nem mon-
áll ez, de az ország
apaállatok állományá-

közgazdasági akció.
eres eredménytel
amkincstári birtoko-
arra néve, hogy az
azoknak állomány
tifundumok birtokok
ezek apaállatok tekem-
minak mielőbb köz-
az apaállatok hiánya
hogyha ezen mielőbb
flattenszési akció
eredményt felmutatni

viselőhöz, nem kívá-
bbra igénybe venni.
eljes kéresem van a
röviden egy kerületi
és ez az, hogy a ház
k neki azért, hogy a
en keresztül idegen
a megszerezte. Ezen
szág legszegényebb
k és bizalomtelesen
a elé, hogy ő atyai
egényeiről megfede-
tőldeken, a melyek-
lehetetlen, illő áron
engedni. Nem kamat
lő ár mellett egy-két
n földnek árát fizetni.

igen t. miniszter úr
a család által alapított
al feljuttató hertneki
csár tulajdona, ille-
a kulturának és kö-
vált földmívelésügyi
zborói Rákóczi vár-
elő internátust létesí-
elésére. Arra kérem
kastélyból a magyar
zmének szintén egy

gy bizalommal visel-
tikája iránt és meg-
mat, a melyet elmon-
ltalam említett bajok
fogja fordítani, kife-
gy általánosságban,

K.

tal ezredes
keresetlen ünnepben
red páratlan tisztelet-
an kinevezett ezredese:
vel mint őrnagy vette
ezen idő alatt úgy az
oly rajongó szeretettel
berbarátot, hogy rövid
lszori előléptetése az
között, mint magának
aratlan ünneplés bizo-
gja képezni. A kineve-
este 8 órakor az ezred
zenével, lampionokkal
a hol Merker Tivadar
lte újabb kinevezése
hogy az iránta érzett
hozta őket hozzá. A
be a lelkes beszédet.
szolt, megköszönve a
p, 28-ikán egy díszes,
díszített hatos fogat
csnokot lakásáról az

NUMOS
ES-HÖVÍZ
-42° C. ÉS
PFÜRDŐI

ünnepi díszet öltött tűzérkaszányába. Útjában az összes
tisztok és altisztok kavalkadja kísérte. A laktanya ud-
varára két diadalkapun át vonult és a menet, a hol
az egész tábori ágyúezred teljes létszámában kivonulva
tisztelgett a parancsnok előtt. Az ünnepelt ezredes
Öfelségét, a királyt életve mondott lelkes beszédet,
melynek befejeztével az egész ezred tisztikara s legény-
sége csáktól emelve éljenzett. Merker őrnagy zamatos
magyar nyelven tolmácsolta a legénységnek a nap
jelentőségét. Majd a parancsnok előtti díszfelvonulás
következett, melynek végeztével a tisztok családjaikkal
a tiszt-étkezőben, a legénység pedig a tágas udvarban
terített asztalhoz ült ünnepi lakomára.

— **A májusi előléptetés.** A magyar
királyi honvédségnek, a tényleges állományban, a király
tahvári és tarkeői Taky Mártont, a 3. honvédezdred
őrnagyát alezredessé, jeszeniczei Fankovich Ferenczet,
az eperjesi honvédszázalaj százados-parancsnokát és
Váradi-Szakmáry Géza, a 9. honvédezdred századosát
őrnagyká kinevezte.

A cs. és kir. 18. sz. tábori ágyúezrednél: Wallenta
Antal ezredparancsnok alezredest eddigi helyén ezred-
dössé, Basch Tivadar kapitányt a 12. tábori tarack-
ezredhez őrnaggyá, almási Balogh József főhadnagyot
eddigi helyén kapitánnyá.

A cs. és kir. 67-ik gyalogezrednél: gelderni Colerus
Vendel őrnagyot a cs. és kir. 61. gyalogezredhez alez-
redessé, hoiméhrí Strosse Rudolf századosot a cs. és
kir. 36. gyalogezredhez őrnaggyá, Trunko Ferdinánd
századosot eddigi helyén őrnaggyá, Pavlas Julián
főhadnagyot eddigi helyén századosá, Erdélyi Elemér
főhadnagyot a cs. és kir. 26. gyalogezredhez századosá,
Janitti Albert és Klaar Dezső főhadnagyokat eddigi
helyeikén századosokká, Petrovich Dragoljub és Jétel
Szaniszló hadnagyokat eddigi helyeikén főhadnagyokká,
Szabó Gyula és Krumenacker Dezső zászlósokat eddigi
helyeikén hadnagyokká.

Athelyeztetek: Schulla Ede százados, Balbierer
Vilmos főhadnagy a cs. és kir. 5. gyalogezredtől a
43. gyalogezredhez, Pfeifer Antal és Gergely Róbert
a cs. és kir. 5. gyalogezredtől az 51., illetve a 101.
gyalogezredhez. — Bonyhádi Perczel Dénes méneskari
őrnagyot a debreczeni méntelep katonai osztályánál
alezredessé, lovag Ybl Miklóst a szabadkai 4. honvéd-
huszárezrednél ugyancsak alezredessé, Navedi Miksa
századosot a cs. és kir. 52. gyalogezrednél, Achacs
Sándor századosot a cs. és kir. 44. gyalogezrednél és
Nehrel Albert századosot a cs. és kir. 8. gyalogezrednél
őrnagyká nevezte ki a király.

— **Főispánunk,** ki mindnyájunk leg-
nagyobb öröme már teljesen felépült hosszas beteg-
ségéből, ma tér vissza székhelyére, hogy újból meg-
kezdje hivatali működését.

— **Geduly Henrik püspök be-
iktatása.** A tiszai egyházközség elnöksége: Szent-
iványi Árpád egyházközségi felügyelő és Terray Gyula
püspökhelyettes, Geduly Henrik újonnan megválasztott
ev. püspök ünnepélyes beiktatására a rendkívüli köz-
gyűlést Nyiregyházára, 1911. évi május 16-ikára hívta
össze. A beiktató-ünnepély programját később közlik.

— **Kinevezések.** A m. kir. kereskedelem-
ügyi miniszter Thoma Aladár postafőnököt és Antal
Pál postafelügyelőt az A. csoport VI. fizetési osztályának
3. fokozatába, Janisch Lajos és Oehlschlager Ödön
postafőtiszteket pedig az A. csoport VII. fizetési osztá-
lyának 3. fokozatába kinevezte.

A m. kir. posta-vezérigazgató Klein Regine-t az
eperjesi postahivatalhoz kezelőnőnek kinevezte.

— **Kitüntetett egyetemi hall-
gató.** A berzeviczei illetőségű Dornics István (Berze-
viczy Albert, a képviselőház és az Akadémia elnöke
kertesének fia) a budapesti központi papnevelő-intézet
kiváló tagja, hittudományi hallgató, abban a kitüntetés-
ben részesült, hogy magától dr. Kóli Medárd püspöktől
vette fel a mult napokban a kisebb egyházi rendeket.

— **Új akadémiai tag.** Az akadémiai
nagyhat harmadik napján f. hó 27-ikén d. u. 5 óra-
kor Berzeviczy Albert v. b. t. t. elnöklésével tag-
választó nagygyűlést tartottak. Ezen ülésen választották
meg levelező-tagul Divald Kornélt, városunk szülöttét,
a kinek ez újabb kitüntetését bizonyonyal örömmel
veszi tudomásul megyénk közönsége.

— **Kitüntetés.** A budapesti «Művész-
ház» Gyula kir. kath. főgimn. rajztanárt az általa
beküldött három jeles festménye alapján — úgy, hogy
a tagság fejében fizetendő háromszáz koronát elen-
gedte — egyszer s mindenkorra művésztagjai közé
alapított-művésztagnak felvette s elismert tehetségének
méltánylásául hivatásos festőművészek közé sorozta.
Mint ilyennek joga van ezen egyesületnek évente a
párisi Salon des Indépendentes mintájára rendezendő
tárlatán évenként egy festményét zsűrimentesen s a
többi műveit az egyesület helyiségeiben kollektive is
első sorban kiállítani. Ha tekintetbe vesszük, hogy a
«Művészház» a tolongva jelentkező művészekből be-
érkező műveket nagy szigorúsággal szokta elbírálni, a
spontán osztott kitüntetésből a kitüntetettnek olyan
festői rátermettsége tűnik ki, a mely őt a főgimnáz-

iuminál nagyobb hivatásra, képességének szélesebb
körű érvényesítésére is kvalifikálja. A midőn eddigi
sikereihez gratulálunk, kívánjuk, hogy ezen legújabb
elismerés buzdításul szolgáljon neki a további haladás-
hoz s a városunkban tapasztalható művészi tevékeny-
ség fejlesztő gyarapításához.

— **Esküvők.** Dr. Weisser Emil eperjesi
ügyvéd, lapunk belmunkatársa április 27-ikén vette
oltárhoz Zavatsky Mimit, Zavatsky Szilárd helybeli
nagykereskedő s neje Mikolík Ilka bájos leányát. A
fiatal párt szerkesztőségünk őszinte jókívánatai kísérik
új élete útjain.

Dr. Péterffy Elemér ápr. 29-ikén, Budapesten esküdött
örök hűséget Ribossy Margitnak.

— **Eljegyzés.** Grossman Imre tótsóvári
kincstári erdmérnök eljegyezte Ormay Mariskát
Diógyőrött.

— **Dr. Hódinka Tivadar fel-
olvasó-körútja.** Dr. Hódinka Tivadar, ismert
író, kinek sokoldalú tehetségét lapunk olvasói máf
nem egy ízben csodálhatták, e tavasz folyamán nagyobb
felolvasó-körutat tart az ország nagyobb városaiban.
Körútjában amerikai tartózkodása idején szerzett tapasztalatairól, impresszióiról ad számot. Úgy értesülünk,
hogy körútját szülővárosa meghívására Rozsnyón kezdi
meg a jövő hó második felében. Városunkban is tart
majd felolvasást, melynek idejét még nem ismerjük.
Közönségünk bizonyonyal nagy érdeklődéssel várja e
tagadhatatlanul eredeti tehetség felolvasását.

— **«Sáros.»** E hó 23-ikán SÁROS címen új
politikai hetilap indult meg városunkban. Szerkesztője
Dzurányi László, a megszűnt FELVIDÉKI HIRLAP volt
szerkesztőtársa. Dzurányi kollegánk hírlapírói rátermet-
sége biztosítja annak, hogy az újonnan megindult
lap az ő szerkesztésében városunk s megyénk közön-
ségének igényeit a legteljesebb mértékben ki fogja
elégíteni. Szívesen üdvözlöljük új lapjárunkat.

— **Térszene.** A cs. és kir. 5. gyalogezred
zenekara a Gellért-szálloda előtt május havában minden
szerdán este 6-tól 7 óráig, június havában pedig
ugyancsak szerdán este 6-tól 8 óráig hangversenyez.

— **Külső használatra.** Testrészek
fájdalmait, czúzos és köszvény-bajok és mindennemű
gyuladások a Moll-féle sóborszeszszel gyógyíthatnak
biztos sikerrel. Egy üveg ára 2 kor. Szétküldés napon-
ként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv.
szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógy-
szertárakban és anyagkereskedésekben határozottan
Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével
és aláírásával.

— **Közgyűlés.** A Sárosvármegyei Gazda-
sági Egyesület május 1-jén, hétfőn, délelőtt 11 órakor
Eperjesen a Vármegyeháza tanácstermében tartja rendes
tavaszi közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki
megnyitó. 2. Az igazgató-választmány előterjesztései.
3. Az egyesület mult évi számadásának s a pénztár-
vizsgáló-bizottság jelentésének tárgyalása. 4. Az egye-
sület 1910. évi jelentésének tárgyalása. 5. Lemondás
folytán megüresedett egy igazgató-választmányi tagsági
helynek választás útján való betöltése. 6. Az egyesület
tagjainak egyéb előterjesztései.

— **A kassa-oderbergi vasút
folyó évi nyári menetrendje.** F. év május hó 1-jével a cs. kir. szab. kassa-oderbergi
vasút vonalán a nyári menetrend lép életbe, mely a
jelenleg érvényes menetrenddel szemben, a már lapunk-
nak előbbi számában ösmertetett változásokon kívül
még következő lényeges újításokat tartalmazza.

A Tátraforgalom emelése céljából a 7. és 8. sz.
személyvonatok Kassa—Oderberg között megfelelően
gyorsítottak. A 7. sz. személyvonat Oderbergől d. e.
11 órakor fog indulni, Zsolnára a Wien Steg-
ről reggel 7 ó. 45 p.-kor, Budapest ny. p.-u.-ról reggel
7 ó. 05 p.-kor induló gyorsvonatok csatlakozását,
Ruttkán csatlakozást nyer a m. kir. államvasutak d. u.
2 ó. 43 p.-kor induló 303. sz. gyorsvonatához Buda-
pestre, és Kassára este 8 ó. 25 p.-kor érkezik.

A 8. sz. személyvonat Kassáról reggel 7 ó. 20 p.-
kor indul, Ruttkán bevérja a m. kir. államvasutak
Budapestről reggel 6 ó. 25 p.-kor induló 302. sz. gyors-
vonatát és Oderbergre d. u. 4 ó. 57 p.-kor érkezik.

Ez a két gyorsított személyvonat a 351 km. hosszú
kassa—oderbergi utat 9 $\frac{1}{2}$ óra alatt teszi meg, a mi a
jelenlegi állapottal szemben 2 $\frac{1}{2}$ óra gyorsítást jelent.

Előnyös és a hazai idegenforgalom emelésére nézve
nagyfontosságú az az újítás, hogy az Oderbergől
d. e. 9 ó. 52 p.-kor induló 1. sz. gyorsvonat Oderbergben
meg fogja várni a k. k. Nordbahn Krakauról reggel
6 ó. 52 p.-kor induló 2. sz. gyorsvonatát, mely új
csatlakozás folytán Szentpétervárról és Varsóval, nem-
különbön Krakóval előnyös összeköttetés létesül Magyar-
ország felé. Ezen csatlakozás következtében egyébként
a krakói, valamint a hazai üzleti érdekeltség évek óta
hangzottatott kívánsága is teljesült.

Megemlítendő még az az újítás, hogy a Kassáról
reggel 4 ó. 55 p.-kor induló és Zsolnára déli 12 ó. 02 p.-
kor érkező 12. sz. személyvonat az új menetrendben
csatlakozást nyer Zsolnára a m. kir. államvasutaknak

déli 12 ó. 20 p.-kor induló 1403. sz. gyorsvonatához
Budapest és Bécs tele.

A 12. és 7. sz. vonatok menetrendjének módosítása
folytán Sáros-, Szepes- és Liptóvármegyének Zsolnára
át Béccsel való jelenlegi összeköttetése csaknem 3
órával megrövidül.

A csatlakozások javítása érdekében az Abos—Eper-
jes között jelenleg közlekedő 9 vegyesvonat helyett
11 vegyesvonat fog közlekedni, melyek közül az
Eperjesről d. u. 12 ó. 17 p.-kor induló és Abosra
12 ó. 44 p.-kor érkező új 425. sz. vonatnak csatlakozása
lesz a 2. sz. gyorsvonathoz Oderberg és Berlin tele.
Az új 422. sz. vegyesvonat a 14. sz. vonathoz való
csatlakozásban Abosról d. e. 11 ó. 30 p.-kor fog
indulni és Eperjesre 11 ó. 57 p.-kor fog érkezni.

Az eperjes—bártfai h. e. vasúton a Kassáról reggel
5 ó. 25 p.-kor induló és Eperjesre 6 ó. 16 p.-kor
érkező 420. sz. vonat folytatásaként az 1220. sz. vonat
egész éven át fog közlekedni. Ez a vonat Eperjesről
reggel 6 ó. 26 p.-kor indul és Bártfára 8 ó. 20 p.-
kor érkezik.

A közvetlen-kocsik forgalmában következő válto-
zás lesz:

A Budapest k. p.-u.-ról reggel 6 ó. 45 p.-kor
induló és Poprad-Felkára d. u. 2 ó. 59 p.-kor érkező,
valamint az ellenkező irányban Poprad-Felkáról d. u.
3 órakor induló és Budapest k. p.-u.-ra éjjel 10 ó.
40 p.-kor érkező gyorsvonatoknál, a Tátrát nagyszámú
latogató közönség kényelmére, az eddigi egy közvetlen
I—II. oszt. kocsit helyett két ily kocsit fog közlekedni.

A Budapest k. p.-u.-ról este 10 órakor induló és
Bártfára reggel 8 ó. 20 p.-kor érkező, valamint az
ellenkező irányban Bártfáról este 8 ó. 20 p.-kor induló
és Budapest k. p.-u.-ra reggel 7 órakor érkező vona-
toknál a mult évi nyári idejében csak július és augus-
tusban közlekedett közvetlen I—II. oszt. kocsit egész
éven át Bártfára fog futni, miáltal az Eperjesen jelenleg
szükséges átszállás ezentúl az év többi szakában is
elkerülhető lesz.

Ugyancsak a turista-forgalom előmozdítása érde-
kében és az évek óta hangoztatott panaszok meg-
szüntetése céljából június hó 15-ikétől szeptember
hó 15-ikéig III. oszt. közvetlen kocsit fog közlekedni
a Kassáról d. u. 12 ó. 33 p.-kor induló és Berlinbe
reggel 5 ó. 26 p.-kor érkező, valamint az ellenkező
irányban Berlinből éjjel 12 órakor induló és Kassára
d. u. 5 ó. 15 p.-kor érkező gyorsvonatoknál.

Ugyancsak június hó 15-ikétől szeptember hó
15-ikéig a Wien Steg-ről este 7 ó. 40 p.-kor induló
és Pozsony—Lipótvár—Zsolnára át Kassára d. u. 12 ó.
32 p.-kor érkező, valamint az ellenirányban Kassáról
d. u. 3 ó. 35 p.-kor induló és Wien Steg-re reggel
7 ó. 55 p.-kor érkező személyvonatoknál futó I—II.
oszt. két közvetlen kocsit Zsolna—Kassa között — úgy,
mint az az előző években történt — az 5. és 6. sz.
gyorsvonatokkal fognak továbbítani, miáltal Zsolnára
a kora hajnali és késő esti órákban való átszállás
el fog kerülni.

A hálókocsik forgalmában változás nem lesz.

Az étkezőkocsik forgalmában csak annyiban lesz
változás, hogy az elmúlt évi nyári menetrendben
június hó 15-ikétől szeptember hó 15-ikéig Zsolna
és Kassa között a 11. és 12. sz. vonatokkal közle-
kedett étkezőkocsit a folyó évben ugyanazon időben
az Oderbergől d. e. 11 órakor induló és Kassára este
8 ó. 25 p.-kor érkező, valamint a Kassáról reggel 7
ó. 20 p.-kor induló és Oderbergre d. u. 4 ó. 57 p.-kor
érkező személyvonatokkal Kassa—Oderberg között
fog közlekedni.

— **Halálozások.** Zemán János, az abosi
ág. hitv. ev. egyházközség lelkésze ápr. 22-ikén délután fél
3 órakor Budapesten meghalt. A közszertetben álló
lelkész halála meggyeszerzte nagy részvétet keltett. A
család a következő gyászjelentést adta ki: „Zemán
Jánosné szül. Pankuch Mariska mint az elhunyt neje,
Zemán Jolán férjzett Gerhard Béláné, Zemán Pál,
Gizella, Zoltán és Jenő mint gyermekei, Gerhard Béla
mint veje, Gerhard Bélus és Ibolyka mint unokái,
Pankuch Gusztáv és neje szül. Pankuch Ida, özv. Boross
Zsigmondné, özv. Reisinger Lászlóné és özv. Lehoczky
Egyedné mint sógora és sógornői, úgy a maguk, vala-
mint a nagyszámú rokonság nevében is mélyen szo-
morodott szívvel tudatják, hogy a legjobb férj, apa,
nagyapa, sógor és rokon: Zemán János úr, az abosi
ág. hitv. ev. egyházközség lelkésze folyó hó 22-ikén
délután 1 $\frac{1}{2}$ órakor Budapesten, életének 58-ik, boldog
házasságának 32 ik évében, hosszú és súlyos szenvedés
után az Úrban csendesen elhunyt. A drága halott földi
maradványa folyó hó 24-ikén Aboson az ágostai evang.
egyház szertartása szerint fog megáldatni és az ottani
sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Budapest,
1911. április hó 22-ikén. Áldás és béke poraira! Híven
fáradozott, míg nappal volt s az élet estjén hozzád ment
tőlünk, jó Isten, hogy munkájáról számat adjon nálad.”

Roskovits Mihály ismert, köztisztvisletben álló kocsi-
gyártó folyó hó 24-ikén hirtelen meghalt. A család a
gyászletet alkalmából a következő jelentést adta ki:

„Liptai Józsefné sz. Roskovits Mária — úgy a
maga, valamint az összes rokonság nevében is —
megtört szívvel jelenti, hogy szeretett nagybátyja,
Roskovits Mihály úr, kocsi gyártó, életének 72-ik évében,
rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele
után jobblétre szenderült. A megboldogult hült teteme
ápr. 26-ikán d. u. 1 $\frac{1}{4}$ órakor fog a helybeli r. kath.
temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az egész-
telő szentmise-áldozat pedig április 27-ikén d. e. 9 óra-
kor fog a helybeli főtemplomban a Mindenhatónak
bemutattatni. Eperjes, 1911. április 24. Áldás és béke
lengjen áldott porai felett!”

— **Fürdői hírek.** Dr. Szörényi Tivadar, budapesti jó hírű ideg- és nőorvos, ki mint fürdőorvos 18 éven át működött Bártfafürdőn, értesülésünk szerint ezentúl Pöstyénben fog a nyári évadban fürdőorvosként rendelni. Dr. Szörényi Tivadar hosszú külföldi tanulmányútjain és sokoldalú és sokévi praxisán alapuló orvosi ismeretei és széleskörű összeköttetései révén Bártfafürdő emelkedéséhez nem kis mértékben járult hozzá s mindig mindent megtett, hogy Bártfafürdőnek, Sáros e gyöngyének jó hírét emelje s ennek felülmúlhatatlan gyógyhatását a külföldön is ismertté tegye, egyúttal töle telhetően mindenképpen azon volt, hogy a fürdő a modern igények követelményeinek megfelelően. Igen sajnáljuk tehát körünkől való távozását.

— **Az Eperjesi Bankegylet rendkívüli közgyűlése.** Az Eperjesi Bankegylet igazgatósága — azon célból, hogy a bankszerű üzemeket intenzívebb módon fejlesztesse, a részvényesek közgyűlésének jóváhagyásától feltételezetten — a Magyar Általános Hitelbankkal szorosabb üzleti viszonyba lépett. A létesített viszony kívánatosá tette, hogy a M. Á. H. az E. Bankegylet üzletelneél közvetlen érdekkeltséggel birjon Ezen érdekelttség az által éretett el, hogy a M. Á. H. egyrészt átvette a részvénytöke felemelése fejtán újonnan kibocsátott 250 darab részvényt, másrészt pedig, hogy az Eperjesi Bankegylet közgyűlése a Magy. Ált. Hitelbank által kijelölt két tagot a kilencz tagra felemelt igazgatóságába és két tagot az öt tagra felemelt felügyelő-bizottságába beválasztotta. A f. évi április hó 26-ikán megtartott rendkívüli közgyűlésnek tárgya volt e megállapodás jóváhagyó tudomásul vétele. A közgyűlésen 39 részvényes 191 egész- és 271 ötd-részvény képviselőben jelent meg. Miután Péchy Zsigmond a megjelenésben akadályozva volt, azért az igazgatóság ajánlatára a közgyűlés dr. Schmidt Gyula részvényest kérte fel alkalmi elnöknek. Az igazgatóság a szükséghez képest behatóan ismertette a létrejött megállapodást. A közgyűlés egyhangulag tudomásul vette s jóváhagyta a létesített megállapodást és az előterjesztett indítványhoz képest elhatározta, hogy 250 db. 600 kor. névértékkel bíró új részvényt bocsát ki, és hogy ezen részvény-mennyiséget, darabonként 1200 kor.-val számítva, a Magy. Ált. Hitelbanknak engedi át. Kimondta továbbá a közgyűlés, hogy az ekként befolyó 300,000 koronából a részvénytökéhez 150,000 kor., az általános tartalékalaphoz 10,000 kor. csatolandó, a fenmaradó 50,000 kor.-ból pedig egy új ügynevezett építési tartalékalap alapítandó. Az Eperjesi Bankegylet ezen részvénytökeemelés folytán városunk legerősebb pénzintézetévé vált, mert ezzel részvénytökéjét 750,000 kor.-ra emelte fel. Összes tartalékjai pedig 780,627 kor. 85 fill.-t tesznek. Az igazgatóságba beválasztottak Horváth Elemér és Tyrnauer Samu, a Magy. Ált. Hitelbank kassai főnökének főnöke; a felügyelő-bizottságba pedig Benkő Jakab és Kreutz Emil.

— **Gazdaközönségünk figyelme!** Az 1880. óta fennálló kitűnő hírű Szűcs Odón-téle mezőgazdasági és ipari gépkereskedelmi vállalat (Budapest, VI., Nagymező-utca 66.) szívesen küldi meg az érdeklődőknek árjegyzékét és költségvetését díjtalanul. Ezen, szakörökben rég ismert és népszerű czég üzembiztos, gazdaságos és motoros-csépőkészületeket előnyös árban, szavatossággal szállít és így legmelegebben ajánlható.

— **A magyar kir. államvasutak nyári menetrendjébe beállított haló- és étkezőkocsik közlekedéséből kiemeljük a következőket:**

Halókocsik. Budapest—Kassa—Poprádfelka között indul Budapestről esti 10 órakor, Poprádfelkára érke. reggel 6 ó. 23 p. A pótjegy ára: I. oszt. 960 kor., II. oszt. 720 kor. — Poprádfelkáról indul esti 10 ó. 40 p., Tatraonniczról esti 8 ó. 45 p., Kassáról éjjel 1 ó. 15 p., Budapestre érkezik reggel 7 órakor.

Budapest—Fiume között indul Budapestről este 6 ó. 15 p. és este 7 ó. 40 p., Fiuméba érkezik reggel 7 ó. 10 p., illetve 8 ó. 50 p. — Fiuméből indul este 6 ó. és este 7 ó. 56 p., Budapestre érkezik reggel 8 ó., illetve d. e. 9 ó. 35 p. A pótjegy ára: I. oszt. 12 kor., II. oszt. 9 kor.

Budapest—Wien között indul Budapest keleti p.-u. este 10 ó. 50 p., Wienbe érkezik reggel 7 ó. 23 p. és indul Budapest nyugati p.-u. este 9 ó. 30 p., Wienbe érkezik reggel 5 ó. 50 p. A pótjegy ára: I. oszt. 960 kor., II. oszt. 720 kor. — Wienből indul éjjel 10 ó. 20 p. és éjjel 11 ó. 05 p., érkezik Budapest keleti p.-u. reggel 6 ó. 25 p., illetve érke. Budapest nyug. p.-u. reggel 7 ó. 40 p.

Budapest—Berlin között indul Budapest nyugati p.-u. este 6 ó. 50 p., Berlinbe érkezik d. e. 11 ó. 08 p. és Berlinből indul d. u. 4 ó. 39 p., érkezik Budapest nyugati p.-u. d. e. 9 ó. 40 p. A pótjegy ára: I. oszt. 13 márka, II. oszt. 10 márka.

Konstantinápoly—Budapest—Berlin között indul Konstantinápolyból este 8 ó. 23 p., Budapestre érkezik d. u. 1 órakor. — Budapestről indul d. u. 3 órakor, Berlinbe érkezik reggel 7 ó. 45 p.-kor. — Berlinből indul este 7 ó. 23 p.-kor, Budapestre érkezik d. u. 12 ó. 50 p.-kor, Budapestről indul d. u. 3 ó. 20 p.-kor, Konstantinápolyba érkezik reggel 7 ó. 47 p. kor. A pótjegy ára: I. oszt. 29 frank, II. oszt. 21 frank 25 cent.

A felsoroltakon kívül közlekednek még halókocsik: Budapest—Segesvári, Budapest—Arad—Piski—Predeal—

Minden csütörtökön
delután 4³⁰—7³⁰-ig

KATONAZENE-HANGVERSENY BERGER kávéházában.

Bukaresti, Budapest—Piskii, Budapest—Báziási, Budapest—Temesvár—Bukaresti vonalakon.

A halókocsik csak I. vagy II. oszt. menetjegyekkel bíró utasok által — megfelelő pótjegy váltása mellett — használhatók.

Étkezőkocsik közlekednek:

Budapest keleti p.-u.—Wien között indul délelőtt 9 ó. 20 p. és delután 2 ó. 05 p.-kor.

Budapest nyugati p.-u.—Wien között indul délelőtt 7 ó. 55 p., d. u. 2 ó. és d. u. 5 ó. 15 p.-kor.

Wien—Budapest keleti p.-u. között indul délelőtt 8 ó. 50 p. és d. u. 1 ó. 50 p.-kor.

Wien—Budapest nyugati p.-u. között indul délelőtt 9 ó. 05 p., d. u. 2 ó. 10 p. és d. u. 4 ó. 50 p.-kor.

Budapest nyugati p.-u.—Kolozsvár között indul d. u. 2 ó. 05 p.-kor.

Kolozsvár—Budapest között indul reggel 5 ó. 20 p.

Budapest keleti p.-u.—Fiume között indul reggel 7 ó.

Fiume—Budapest között indul reggel 8 órakor.

Budapest keleti p.-u.—Kassa—Oderberg között indul reggel 6 ó. 45 p.-kor.

Oderberg—Kassa—Budapest között indul Oderbergől reggel 9 ó. 52 p. és Kassáról d. u. 5 ó. 21 p.

Budapest nyugati p.-u.—Zsolna között indul reggel 7 ó. 05 p.-kor.

Zsolna—Budapest között indul d. u. 3 ó. 20 p.-kor.

Budapest keleti p.-u.—Sátoraljaújhely között indul reggel 7 ó. 20 p.-kor.

Sátoraljaújhely—Budapest között indul d. u. 4 ó. 39 p.

Az étkező- és buffetkocsik étkezőtermeit I. és II. oszt. utasok vehetik igénybe. A buffetkocsikban levő, ülőhelyekkel bíró szakaszok ülőhelyeit csak I. osztályú jegyekkel bíró utasok.

— **Az eperjesi egyházmegyei néptanítók testülete** apr. 27-ikén új-ból megalakította az említett egyházmegye régebbi idő óta szünetelő központi egyesületét. Az alakuló-gyűlésre az egyházmegye különböző vidékeiről imponás szám-ban jelentek meg a tanítók. Az egyesület céljának rövid vázolója, az alapszabályok ismertetése után meg-ejtették a tisztikar választását a következő eredménnyel. Egyházi elnök: dr. Rusznák Miklós tanfelügyelő. Világi elnök: Jacsó Pál tanító. Alelnök: Demjancsik Sándor. Jegyzők: Gmitro György, Szémán József tanítók. Igazgatóválasztmányi tagok: Gerbery Sándor tanítóképző-intézeti igazgató, Kizák János, Szedlák Sándor, Kubek Antal, Petrik Miklós tanárok. A gyűlés végeztével, a mely harcias hangulatban folyt le (a világi elnöki állás betöltése körül történt a nézeteltérés és heves szóváltás), tíztagú küldöttség kereste fel dr. Vályi János megyéspüspököt, a ki meleg szavakban bizt.ította a megjelenteket az új-ból megalakult egyesület támogatásáról. Ezek után a jelenvolt tanítók kevés kivétellel teljesnek mondható számban vettek részt a Rákóczi-kör helyiségében rendezett társas-béden. Az ebédnél számos toaszt hangzott el.

— **A «Vasárnapi Ujság»** április 30-iki számának különös érdekességei: képek Kohner Adolfné művészeti gyűjteményéből, egy akadémiai tagválasztó-gyűlés és az Akadémia főtisztviselőinek arcképei hivatali helyiségekben az akadémiai nagyhét alkalmából, képek Windischgrätz Lajos herceg és a velemant magyar főurak afrikai vadászataról, Szentgyörgyi István, a jubiláns kolozsvári színész képei különböző szerepeiben, képek a zentai nagy tűzvészről, a czinkotai új villamos-vasútról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Rákosi Viktor regénye, Ady Endre és Telekes Béla versei, Szebenyei József novellája, Marcelle Tinayre francia regénye, stb. Egyéb közlemények: Alexander Bernát színházi tárczája, tárcza-cikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára negyedévre 5 kor., a VILÁGKRÓNIKÁ-val együtt 6 kor. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadó-hivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félre 2 kor. 40 fillér.

— **Hajfonatok, hajbetétek** Bilich Ferencz színházi fodrásznál, Fő-utca 63. készült és vágott haját veszek.

Egy hölgy

ki egészséges bőrápolásra súlyt helyez, főleg a szepők-et el akarja tüntetni s szép, puha és lágy arcbőrt czézől ápolásával, csakis **Steckenpferd-Lillomtejszappannal** (védjegy nádparipa) mosakszik Bergmann & Co. Tetschen a/E. czégtől. Darabja 80 fill. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

— **Egyszerű leforrázás** azzal, elegendő ahhoz, hogy a *Maggi-féle kockából* azzal egy tányér (1/4 liter) legfinomabb húsvest kapjunk, mely a házilag készített levestől meg nem különböz-tethető. A Maggi féle húsvestkocka ára csak 5 fillér s jobb, mint minden hasonló készítmény.

— **A lengyel nemzeti ünnepé-lyen**, melyet testvérmizünk május 3-ikán és 4-ikén tart Lembergben, városunkból dr. Dessewffy István tb. vm. főjegyző s a NAŠA ZASTAVA főszerkesz-

tője vezetésével többtagú küldöttség vesz részt. Indulás május 2-ikán reggel 8 ó. 29 perczkor a nagy-állomásról. Érkezés ugyanaznap este 8-25. Szerdán, május 3-ikán d. e. 10 órakor tabori mise, melyet felvonulás követ, delután a színházban díszelőadás, este hangverseny. Május 4-ikén, délelőtt a város nevezetességeinek meg-tekintése, delután kirándulás a város közvetlen kör-nyékére, este bankett táncmulatsággal.

— **Az eperjesi kir. kath. főgim-názium** Kistalud-önképzőköre, ének- és zene-köre ma delután 4 órakor, II. Rákóczi Ferencz és Széchenyi István emlékére, a Zenekör alapja javára az intézeti tornacsarnokban hazafias ünnepélyt és hang-versenyt rendez.

— **Vásárok Eperjesen.** *Allatvásár* május 1-jén havi országos-, május 5-ikén országos állat-vásár; *kirakó-vásár* május 8-ikán.

— **A M. Kárpátgyesület Eper-jesi Osztálya** ma, vasárnap d. e. 1/2, 12 órakor a kir. törvényszék einöki helyiségében választmányi gyűlést tart, a melyre a választmány tagjait ezúton is figyelmessé tesszük.

— **Tenniszlabdák, rakettek, rakettolaj** kaphatók *Theiss* Ármin díszműárú-egyver- és játékkészletében, Eperjes, Fő-utca 58. sz. a,

— **A kisszebeni turistaestély** lefolyásáról kisszebeni tudósítónk hosszú levélben számol be s nagy dicsérettel adózik a program minden pont-jának, így a szavalatnak, továbbá *Moyzes* Miklósné kellemes és művészi énekének, de meg az estély fő-tárgyának is: dr. Léway István «A M. Érczhegységéből» című felolvasásának, a mely nem csak rendkívül tanul-ságos, hanem élvezetes is volt. Tudósítónkat azonban nagyon bántja, hogy a kisszebeni közönség ez alkalom-mal nem szolgáltatott oly nagy közönséget, a minőt a kulturális czélokot szolgáló, magas nivón álló estély megérdemelt volna. Tudósítónknak igaza van, midőn azt hangoztatja, hogy egy város intelligens közönségé-nek s általában a nagy társadalmnak egy nagy és hazafias czélokot önzetlenül s odaadással szolgáló országos egyesülettel szemben, mint a milyen a M. Kárpátgyesület s — ránk nézve elsősorban — annak eperjesi osztálya, kötelességei vannak, a melyeket le kell rónia, ha erre alkalom kínálkozik; s ha azt nem teszi, méltán rászolgál arra, hogy megszólják. De hát, sajnos, a mi ügynevezett intelligens közönségünk leg-nagyobb része e tekintetben még nagyon elmaradt, minálunk többnyire a személyes és más mellékérdekek az irányadók; sok idő fog még eltelni, míg e tekin-tetben ott leszünk, a hol mint valóban művelt közön-ségnek lenniük kellene.

— **Az Országos Ifjúsági Madár-védő-Ligába** legújabbán — a Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő-Egyesület felhívására — az eper-jesi gör. kath. tanítóképző-intézet és a vele kapcsolatos gyakorló-iskola 200 taggal jelentette be lelkes belé-pését. Eddig a felszólított megyei középiskolák összesen 1085 taggal csatlakoztak az oly nemes eszmék szol-gálatában álló ifjúsági egyesülethez. (Bdt.)

— **Köszönetnyilvánítás.** A kis-szebeni turistaestély alkalmából *Rutkay* Aladár kir. táblabíró 3 koronányi felülfizetést tett, a mit háias köszönetének kifejezése mellett e helyen nyugtáz a M. Kárpátgyesület kisszebeni osztályképviselősege.

— **Telefon-előfizetők.** Az eperjesi közhasználatú távbeszélő-hálózatba bekapcsoltattak: 132. Dr. Eger József ügyvéd.

146. Lizits és Poloczek építési-vállalkozók irodája.

Leszereltetett: 122. Grün Lajos czukrász.

— **Bártfafürdői Otthon igény-bevétele.** Bártfa város közönsége az e czéla-rendelt alaphól Bártfagyógyfürdőben Otthont létesített, melyben magyar honosságú, vagyontalan és csekély jövedelemmel bíró betegek rendkívül mérsékelt áron kaphatnak szállást. A cs. és kir. közöshadseregben és a m. kir. honvédségnél tényleg szolgáló katonatisztek, századostól lefelé, állami, törvényhatósági, városi és községi tisztviselők és hivatalnokok, a kik VIII. fize-tési osztályon aluli javadalmazzal vannak ellátva, lel-készek, orvosok, tanárok, tanítók, művészek és azok családtagjai, ágyneműhasználatlalt és világítással együtt, legfeljebb két szobát s legfeljebb hatheti időtartamra kaphatnak. A szobák ára hetenkint 1—2 személyre 6 korona, nagyobb szobák 12 korona. A kedvez-ményes árú s esetleg ingyenes lakások igénybevétele-nek engedélyezése iránt Bártfa város polgármesteré-hez kell fordulni.

— **Cserebogarak irtása.** Ez évben ismét erős cserebogár-rajzás lesz. A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület a földműveléstügyi minisztériumtól 600 korona segélyt kapott a cserebogárirtók jutalma-zására. A községek előjáróságát az egyesület igazgató-választmánya értesítette, hogy minden cserebogárirtó hektoliterenkint 2 korona jutalomban részesül. Minimá-lisan azonban 2 hektoliter köteles bemutatni az elő-járásának.

— **El**
nap reggel
Híre futott,
Gécsi Mers
nyakát. A
meg Mersel
metszve. A
behozták az
azonnal bev
hogy a süly
után a m
— **Gi**
választékba
ben, Eperje
— **A**
sés után a
Petrik Hm
télien feltört
rényeit s ke
lopott el. Ez
a lelkét. Ki
iránt. Betör
kertjében lé
szerelest vit
térén s az o
s 8 koronát
kárára egy
donított el.
talált tárgya
ügyességne
— **Be**
sek feltörtél
lyekben a v
mert italt n
rakat és üve
mítő irodájá
bélyegeket, ki
volt. Az asz
szeszgyár uo
nyomára ak
— **Üj**
egy idegen
Műlközösri
kések, boro
tésére. It-ot
kést vagy o
közönséges
átadott tárg
ki ily módo
Ajánljuk ö
— **Lo**
nyaklánczát
retlen tettes
kedő nejje
hogy asztala

Szombat
darabját, «A
Cedrik) tem
szerepben is
aratott. Erny
ham) sokba
szereplők is
Vasárna
este pedig a
Hítfőn
szezon egy
Kedden
került előad
Színház műv
hetetlen este
czekig ünne
Sándort, ki
ségét, s sik
közönségünk
hogy igazán
A máskor le
is kihivatta
nyosak vag
soká fog élt

BERGER kávéházában.

— Elmetszette a nyakát. Vasárnap reggel nagy szenzációja volt Felsősebes községnek. Híre futott, hogy a falu ismert korhelye, a 63-éves Geci Mersely János éles borotvával elmetszette a nyakát. A falu bírja tényleg véreben fetrengve lelte meg Merselyt, a kinek gégeje egészen keresztül volt metszve. A bíró intézkedésére az öngyilkost délután behozták az eperjesi kórházba, a hol dr. Gallotsik Sándor azonnal bevarrta sebeit. Nem érdeketlen megjegyezni, hogy a súlyosan sérült 63-éves ember az operáció után a maga lábán ment be a kórterembe.

— Gramofonok, lemezek és tük nagy választékban kaphatók Theiss Ármin játékarú, üzletben, Eperjesen, Fő utca 58. szám alatt.

— A Játéktér tolvaja. Hosszas keresés után a rendőrség április 23-ikán letartóztatta Petrik Hmelyár József 15-éves csavargót, ki a télen feltörte a Játéktér öltözőiben az atléták szekrényeit s körülbelül 100 korona értékű ruhát és cipőt lopott el. Ezenkívül még több bűncselekmény nyomja a lelkét. Kiváló előszeretettel viselkedett a sporthelyek iránt. Betört a katonatiszteknek a «Zöldfa»-vendéglő kertjében lévő öltözőjébe is s onnan több tenniszfelszerelést vitt el. Néhány nap előtt megjelent a Játéktérre s az ott játszó diákok ruháiból egy ezüst zsebórát s 8 koronát lopott ki. A legutóbb Erdős Fülöp színész kárára egy különféle tárgyakkal telt nádkoffert tulajdonított el. A koffert teljesen kifosztotta s a benne talált tárgyakat eladogatta. A rendőrség Petriket az ügyészségnek adta át.

— Betörés. Csütörtök éjjel ismeretlen tettesek feltörték az állatvásártéren lévő fabódékat, a melyekben a vásárok alkalmával italt mérnek. A betörők, mert italt nem találtak, bosszúból összetörték a poharakat és üvegeket. Ugyanaz éjjel betörték a szeszfinomító irodájába, a honnan egy asztalt vittek el, a melyben belyegek, különféle értékcikkék, szivarok és kevés pénz volt. Az asztalt feltörte s kifosztva találták meg a szeszgyár udvarán. Eddig még nem sikerült a tettesek nyomára akadni.

— Újfajta szélhámos. A napokban egy idegen ember fordult meg a város külső utcáiban. Működésüknek adta ki magát s olcsó pénzért ajánlkozott kések, borotvák, ollók és egyéb vágóeszközök kiadására. Itt-ott akadtak jóhiszemű emberek, a kik borotvát, kést vagy ollót adtak át ennek az ismeretlennek, a ki közönséges szélhámos. Mondanunk sem kell, hogy az átadott tárgyakat nem kapták vissza. A szélhámos, a ki ily módon számos embert csapott be, megugrott. Ajánljuk őt a közönség figyelmébe.

— Lopás. Komenda Erzsébet nevelőnő arany nyaklánczát Mária-éremmel s két aranygyűrűjét ismeretlen tettes ellopta. — Bloch Márkusné, gabonakereskedő neje följelentést tett Fellegi Anna cseléd ellen, hogy asztalának nyitott fiókjából 50 koronát lopott.

SZÍNHÁZ.

Szombaton — április 22-ikén — Burnett Hodgson darabját, «A kis lord»-ot adták. Lenkefy Iczó (Errol Cedrik) temperamentumának, képességeinek megfelelő szerepben igen kedves alakítást nyújtott. Sok tapsot aratott. Erneyi János (Dorincourt), Szóts András (Havis ham) sokban hozzájárultak az est sikeréhez. A kisebb szereplők is jó kedvvel, lelkesen játszottak.

Vasárnap — ápr. 23-ikán — délután az «Obsitos» este pedig a «Muzikusleány» reprice volt.

Hétfőn — ápr. 24-ikén — ugyancsak az ősziszezon egy darabját, «A hódító keringő»-t láttuk.

Keddén — ápr. 25-ikén — Molnár Ferenc «Testőr»-e került előadásra, Virányi Sándor, a Kassai Nemzeti Színház művészenek vendégfelléptével. Gyönyörű, felejthetetlen este volt. Igazi művészi est. A közönség percekig ünneplte a testőr megszemélyesítőjét, Virányi Sándort, ki igazán ragyogtatta ez estén istenadta tehetségét, s sikereinek osztályosát, Markovics Margitot, közönségünk kedvencét, a ki újból bebizonyította, hogy igazán rászolgált Eperjes városnak szeretetére. A máskor kifelé igyekvő közönség a darab végeztével is kihívta az igazi művészet e két ápolóját. Bizonyosak vagyunk, hogy mindkettőjük emlékében is soká fog élni a mai est sikere. Gáspár Jenő a kritikus

szerepében kifogástalanul játszott, nehéz szerepét lélekkel, tudással, igazi készséggel játszotta. Óriási haladásról tett bizonyosságot ez este e törekvő színész. A kisebb szerepek interpretálói: K-Thege Emilia és Markus Sándor is sok derült-perczet szereztek az elismerő közönségnek. Rendezés, díszletek kifogástalanok.

Szerdán — ápr. 26-ikán — üres ház előtt adták Offenbach örökbecsű operettjét, «A szép Heléná»-t. Mezey Kálmán «első fellépő» nem zovott közönséget, sőt talán Ózdon kell ilyen reklám. Közönségünknek úgy látszik, nem volt inyére.

Csütörtökön — ápr. 27-ikén — telt ház előtt került színre Bíró Lajos «Sárga lilium»-a. A nagyherceg szerepét Lebeda Géza adta nagy igyekezettel. Thurzó főhadnagy ellenszenves szerepén Szóts András igyekezett enyhíteni. Lenkefy Iczó Juditot kreálta, sokszor megkapó elevenséggel, néha azonban színtelenül. Erneyi János Dr. Peterdy szerepében a szenvedések kitöréseiben nem ismert határt, nehéz szerepét egyébként helyes felfogással játszta.

TANÜGY.

Tandijpótló-államsegély. A vallás- és közoktatás-miniszter a keczkerpekléni izr. el. iskolának évi 190 korona tandijpótló-államsegélyt folyósított.

Fizetésekiegészítő- és korpótlék-államsegély. A m. kir. vallás- és közoktatás-miniszter Kovó Gyula eperjesi r. k. el. isk. tanítónak 123 kor. fizetésekiegészítő- és 200 kor. korpótlék-államsegélyt, Nagy Margit főnőlközvetelő r. k. el. isk. tanítónőnek 200 kor. korpótlék-államsegélyt folyósított.

Pályázati hirdetés. A m. kir. honvéd-főreáliskolában és a honvéd Ludovika-akadémiában az 1911—1912. tanév kezdetén betöltendő államköltséges (teljesen díjmentes vagy féldíjmentes), továbbá alapítványos és fizetéses helyekre Az 1879-ik évi XII. t.-cz. értelmében szervezett honvéd-főreáliskolában 50, a honvéd Ludovika-akadémiában pedig mintegy 60, részint teljesen díjmentes, részint féldíjmentes államköltséges, illetőleg alapítványos és fizetéses hely fog az 1911—1912. iskolai év kezdetén (a honvéd-főreáliskolában szeptember 1-jén, a honvéd Ludovika-akadémiában szeptember 21-ikén) közvetlenül a polgári nevelésből belépő ifjakkal betölteni. Ezen helyek közül esik: a) a soproni honvéd-főreáliskola I. évfolyamára 20 teljes díjmentes államköltséges hely, 26 alapítványos hely és 4 részben féldíjmentes, részben fizetéses hely; b) a budapesti honvéd Ludovika-akadémia I. évfolyamára 5 teljesen díjmentes államköltséges hely, 30 alapítványos hely és 31 részben féldíjmentes államköltséges hely. A honvéd-főreáliskola II., III. évfolyamába rendszerint felvételnél nincsen hely; ezen évfolyamban csak azon helyek fognak betölteni, melyek természetes fogyatékek (halálózás, elbocsátás stb.) következtében jutnak üresedésbe. A felvételi feltételek Sárosvármegyei kir. tanfelügyelőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

IRODALOM.

«Aurora» Czikkben és kényben gazdag tartalommal jelent meg az AURORA e heti száma. Bölöni György Kernstok Károlylyal folytatja cikksorozatát a «Nyolczak» csoportjáról; a számos reprodukció között ott találjuk a művész most kiállítására kerülő nagy vásznát is, a «Lovasok a víz partján»-t. Relle Pál a Művészeti keleti kiállítását ismerteti írásban és kényben. Novellát Ritoók Emma, verset Bodor Aladár írtak. Herman Lipót e számban kezdi meg humoros rajzciklusának közzétételét. Kisebb cikkeket írtak Mohácsi Jenő (III. Richard Busch-cirkuszbeli előadásáról) és Lendvai Károly (a meztelábos Orleans hercegről), Kósa Miklós Bíró Lajos új regényéről írt esszét. Gazdag tartalmú a Szemle, Lapszemle, Közgazdaság és A hét című rovat is, mely utóbbiban Lovászy Károly humoros strófákat írt az elmúlt hét eseményéről. Az AURORA-t Cserna Andor szerkeszti, megjelenik minden szombaton és előfizetési ára: egész évre 14 kor., félévre 7 kor., egyes szám ára 30 fill. Mutatványszámot kívánatra a kiadóhivatal küld (V., Visegrádi-utca 3.).

Felelős szerkesztő: Dvortsák Győző. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

Nyári menetrend.

Érvényes 1911. évi május 1-jétől.

Table with columns for routes (Orló-Eperjes-Budapest), stations, and fares. Includes sub-tables for 'Csak hétfő, szerda s i. szomb.' and 'naponta'.

Table with columns for routes (Budapest-Eperjes-Orló), stations, and fares. Includes sub-tables for 'Hétfő, szerda s szombat' and 'naponta'.

Table with columns for routes (Eperjes-Bártfa), stations, and fares.

Table with columns for routes (Bártfa-Eperjes), stations, and fares.

Table with columns for routes (Szepeesség felé indul a vonat), stations, and fares. Includes sub-tables for 'Eperjes megálló ind.' and 'Poprád-Zsolna között csak jún. 15-től szept. 15-ig.'.

Table with columns for routes (Szepeesség felől érkezik a vonat), stations, and fares. Includes sub-tables for 'Zsolna-Poprád között csak jún. 15-től szept. 15-ig.' and 'Hétfő, szerda, szombat'.

Advertisement for Maggi soup. Text: 'Erőteljes jóízt kap hamisleves, mártás, főzelék stb., ha előállításához húsvleveset használunk, mely a MAGGI-féle kockából dbja 5 f készül.' Includes Maggi logo and 'Egy kocka csupán 1/4 liter forró vízzel leöntve egy tányér legfinomabb, kész húsvleves ad.'

NYILTTÉR.

Mindazoknak, a kik boldogult férjem, néhai Zemán János elhunytá alkalmával részvétükkel fájdalomban osztozni szivesek voltak, ezúton mondok, a család nevében is, hálás köszönetet.

Abos, 1911. április 26-ikán.

Özv. Zemán Jánosné.

Levelezőt

perfekt német-magyar gépirót, lehetőleg gyorsíró, csakis teljesen önálló diszpozícióképes, szorgalmas, pedáns, rendszerető, körültekintő és szorgalmas elsőrangú erőt keres budapesti szennagykereskedő cég magas fizetéssel. Ajánlatok eddigi működés, fizetési igények stb. megjelölésével «Előmenetel biztosítva» jellegre Blockner I. hirdető-irodájába kéretnek (Budapest, IV., Semmelweis-utca 4.).

559-1911. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a pesti V. ker. bíróságnak 1910. évi Sp. XVI. 409/13. számú végzése folytán dr. Engel Aurél ügyvéd által képviselt Első sátoraljai helyi petr.-finomító r.-t. végrehajtató részére 65 kor. 30 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán felülfoglalt és 2700 kor.-ra becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíróság 1911. V. I. 208/2. számú végzésével az árverés elrendeltétvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Sebesváralján (korcsma) leendő megtartására határidőül 1911. évi május hó 1-én napjának délután 3 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt cséplőgarnitúra a legtöbbet ígérőnek készpénzintézet mellett, szükség esetén becsáron alul is el fog adatni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1911. április 14.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

Elaadó

:: egy jókarban lévő ::

butor-garnitúra

és egy erős fürdőkád.

Bővebbet Fő-utca 24. szám, I. em.

A Fő-utca 94. számú :: Kossuth Lajos-utczára néző, modernül, újonnan épült részében :: :: egy

elsőemeleti utczai lakás

5 szoba, veranda, konyha- és fürdőszobával;

ugyanott földszinti udvari lakás

egy :: :: földszinti udvari lakás

3 szoba, konyha- és fürdőszobával, valamint

egy második földszinti udvari lakás

2 szoba, konyha- és kamarával — mindenütt

vízvezeték- és villanyvilágítással — folyó évi július hó 1-jétől

bérbeadó. ■ Özv. Zelenka Pálné.

Gyakornoknak

kerestetik egy legalább 4 középiskolát végzett fiú Molnár Jenő könyvkereskedésébe :: Eperjesen.

Május elején nyilik meg Kürti Gusztáv

Felsőmagyarország legnagyobb ruha-árúháza

Fő-utca, Gombos-ÉPERJES a Berger-szálloda

féle ház átelében.

Telepek: Léva Érsekújvár, Trencsén, Losonc, Bala. Jagyarmat, Rózsahegy.

Szabott árak!

Minden darab árún a szigorúan szabott ár van feltüntetve, miért is áremelés ki van zárva.

Átköltözködéseknel helyben és vidéken

a butorszállítást

legjobban és legolcsóbban eszközi

Birkenbaum Adolf

szállító, EPERJES, Bártfai-út 21. sz.

Ein Wink für unsere Frauen!

Wollen Sie mit geringem Kostenaufwand wirklich geldmachend und vornehm gekleidet sein?

Wollen Sie Ihre Toiletten nach den tadellos litzenden Wiener Schnitt, die exakt genau für Ihr perionisches Maß angefertigt werden, zu Hause selbst herstellen, so abonnieren Sie die „WIENER MODE“, die auch als Hausfrauenzeitung eine erste Stelle errungen hat und durch ihre leicht nachzuarbeitenden Vorlagen für Handarbeiten ein Lieblingsblatt der Frauenwelt geworden ist.

Ein Probeheft erhalten Sie auf Wunsch vom Verlage kostenfrei zugelandt. Abonnements zum Preise von Mkr. 2.80 = K 3.30 das Quartal übernimmt jede Buchhandlung.

Verlag der „Wiener Mode“, Wien VI.

Építési telkek és terv szerint házak

a Szent László-úton és Vágóhid-utczában szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást Safran László ad, Fő-utca 40. szám alatti mérnöki irodájában.

Egyszeri kísérlet: állandó használat

Dr. Dralle
nyír-
hajvize

Hatásban felül nem mult.
Ár 250 K. és 5 K.
DRALLE GYÖRGY, Hamburg és Bodenbach az E. m.

STUBNYA FÜRDŐ

518 motor t. f. m. 88-45° C fokú hővízzel. Budapest-Rattkai fővonalon gyorsvonat megállóhely. Javallatok

REUMA KOSZVÉNY

Ízületi és izomreményes megbetegedéseknél, ischias, neuralgia (ideg-bántalmak), női bajok és bőrbetegségek esetében, ecema, prurigo, psoriasis.

MAGASLATI GYÓGYHELY

Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkúrák, porcellán-, kád- és természetes tükörfürdő, pakolás, izadási kúrák, villamosítás, masszázsa és hidegvízgyógykezelés. Pompás fekvés, fenyőerdők közepette, elterülő a Tatrahegység egyik remek fensíkján és így megbecsülhetetlen mint gyógyhely is; nagy és szép park. Legolcsóbb árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló élelmiszer. Saját fürdőzenekar, iszva-tennisz. Állandó előkelő úri közönséggel. Hivatalos fürdőorvos: dr. ALT EGON (szeg. székfővárosi gyakorló-orvos. — Előidény: július 1-ig. — Utóidény: augusztus 20-tól. — 50% engedmény! — Képes prospektussal és felvilágosítással díjmentesen szolgál az igazgatóság.

MEGBÍZHATÓ, LEGJOBB arcztisztító és szépítő

készítmények, melyek nem tévesztendők össze az újabbban forgalomba hozott, különféle nagyhangú reklámmal támogatott szépítőszerekkel.

KRIEGNER-FÉLE AKÁCZIA-KRÉM

rendkívül finom, kedves illatú arczenőcs, mely az arcot üdíti, frissíti, szépíti és fiatalítja. Pár nap alatt eltávolít szeplőt májfoltot. Kisimítja a ráncokat, redőket. Ára 2 korona. Ehhez ajánlatos a

KRIEGNER-FÉLE AKÁCZIA-PUDER

fehér, rózsá és krém színben. Páratlan a nap és szél befolyása ellen. Egy doboz ára 1 korona. Évtizedek óta közkedvelt a

KRIEGNER-féle AKÁCZIA-SZAPPAN

kellemes hatású és igen tartós. Ára 1 korona. Postán küldi KRIEGNER gyógyszerár Budapest, Kálvin-tér, Baross-utca sarok.

Mi az élet-örömmek ellensége? című érdekes könyvecskét kívánatra ingyen küldi.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztály-sorsjáték (XXVIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárúítóknak árúsítás végett kiadattak. Az I. osztály húzása 1911. évi május hó 18. és 20-ikán tartatik meg. A húzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a húzási teremben. — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztály-sorsjáték valamennyi árúítóinál kaphatók.

Budapest, 1911. évi április hó 23-ikán.

Magy. Kir. Szab. Osztály-sorsjáték Igazgatósága. Tolnay. Hazay.

Egyedeláru Lavot vaske Ugyanott a v... ből készült a kátrányt

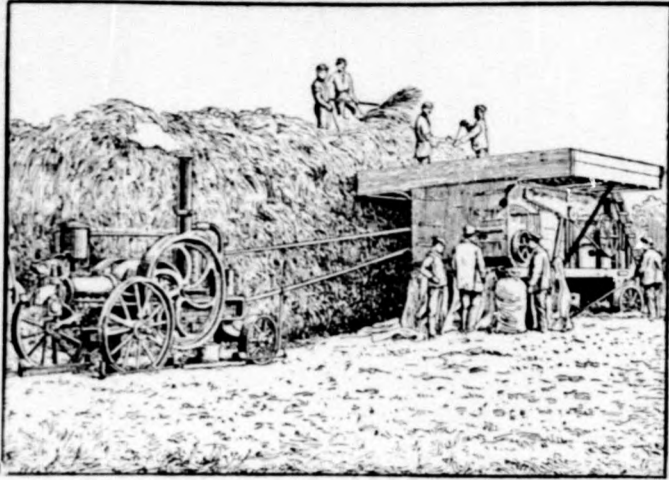
BERGER-FÉ... Kiváló bősi orv... min... főleg krónikus... orr-, fagyosbék... kátrány-szappan... nyogossá elter... noktól. M... Berger-... is. Enyhébb kátr... a gyomroczek 1 ó... napi használat... Berger-fé... melyben 35 szá... Kiváló bőrap... Berg... is pedig pársené

Ára darabonként... nálati utat... nyomtatékosan... is borax-szappan... mátyait és viz... az itt ábrázolt... jegyre és a m... vő ósgalárása... mit... Kiténtetve Bőc... A Berger v... a hozzá jár... Kap a G... Nagyban: G... Magyarorszá... tár. Bu... Zr nyi-utca... Molnár és M... utca 9. szá... ói-utca 2. K... Kapható Ep... tárában, valami... és nagyban a

4 na... 5 kis... ból, cse... :: ke... 1a... aug. 1... ke... Ajánlatok

Nyersolajmotoros cséplőgarnitúrák ered. angol szab. Petter-féle

nyersolaj-lokomobillal és elsőrangú hazai gyártmányú cséplőgéppel a leg- egyszerűbb, legbiztosabb és legolcsóbb üzemet biztosítják.

Az ered. PETER négyütemű szab. csógyújtós (nem tüzesgolyó) stabil nyersolajmotor 2-55 tényleges lóerő teljesítménnyel a legjobb gazdasági és ipari üzemgép.

Ered. DIAMLER világhíró stabil és lokomobilszerű benzinmotorok.
Ered. PETZOLD „OTTO” rendszerű szívógázmotorok, stabil és lokomobilszerű benzinmotorok.

Ered. amer. „LAMBERT” stabil és lokomobilszerű benzinmotorok.

Képes árjegyzéket és árajánlatot kívánságra küldünk.

KÖZPONTI KERESKEDELMI ÉS IPARBANK GÉPOSZTÁLYA

Telefon: 164-65.

BUDAPEST, V., Váci-körút 26.

Sürgőnyozim: „Centralis”

Az összes gyártmányok állandó gépkiállításunkon megtekinthetők.

A Széchenyi-utczában építési telkek

Széchenyi-utczai homlokzattal szabad kézből eladók.

Tudakozódni lehet az Eperjesi Népbank kályhagyarában.

Ugyanott kassai-úti telek és ház is eladó.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és allést-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuörzölési szer köszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasára egy gyermeknek, mint felnőttnek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvetéssel teljesíthetők. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

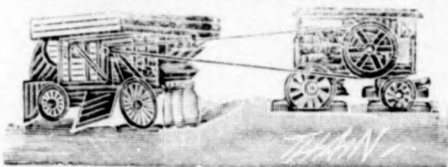
Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek, oszónak és meghüleseknek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt beuörzölés óvatossággal legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

HA ÖN
egy gazdaságos üzembiztos kiváló munkateljesítményű

motoros cséplőkészletet előnyös árban, kedvező fizetési módokkal, teljes szavatossággal beszerezni óhajt, úgy forduljon megkereséssel

SZÜCS ÖDÖN

Budapest, VI., Nagymező-utca 66.

szám alatti mezőgazdasági és ipari gépkereskedelmi vállalat, mely cég felszólításra árjegyzéket és költségvetést díjmentesen küld meg.

Carl Kronsteiner-féle, az idő vizsgátságainak ellentálló, méz-
façade-festékek

törvényileg védve

50 színárnyalatban, kilója 24 fillértől feljebb. Évtizedek óta a legjobban bevált és minden utánzatot felülmúl. Egyedül készülő anyag már festett façadeokon.

Email-façade-festékek szint nem enged, egy-szeri mázolásal fed, előmázolás nélkül is emailszerű keménységet ad, csak hideg vízzel keverve lesz használatra kész; anti-szeptikus, méregmentes likacsos. Ideális máz beúzó helyiségek, faépítmények, még be nem mázolt épület-homlokzatok, nyaralók, kerítések stb. átfestésére. Kapható minden színárnyalatban és a költség négyzetméterenként 5 fillér. Mintakönyv és ismertetés ingyen s bérmentve.

Carl Kronsteiner, Wien, III., Hauptstrasse 120.

Raktárak minden nagyobb városban.

Tisztítsd cipőt csak
Globin
cipőkrémmel
Mindenütt kapható.

CSEPPFOLYÓS GÁZ

(BLAUGAS) készen szállított világító-gáz.

MAGÁN-LAKÁSOK, ÉPÜLETEK, KÁVÉHÁZAK, ÉTTERMEK, GAZDASÁGI ÉPÜLETEK, FÜRDŐK, KÖZSÉGEKNEK KÉNYELMES, VESZÉLYTELEN VILÁGÍTÁSA.

Azonos a vasúti kocsik izzóvilágításával. Laboratóriumi célokra kiválóan alkalmas.

CARBOLINEUM-GYÁRTÁS ÉS SZALLÍTÁS.

Földgázhoz a berendezés felhasználható.

Nincs veszély! Nincs üzem! Nincs kezelés!

Szakértő kiküldése költségfiszámitás nélkül. — Szakértő képviselőket keresek.

HEUFFEL SÁNDOR magánmérnök

Iroda: Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. — Gázgyár: Czinkota.

Keil-lakk

„Keil-Lakk”-nál jobb máz nincsen

Asszony mondja: ez a kincsem!

A padló úgy fénylik tőle;

Nem is kell sok máz belőle;

Kevés munka, semmi kfn,

Barna, vagy porszürke szín,

Figyelmet csak arra tegyen,

Hogy az mindig „Keil-Lakk” legyen!

Ajtó, mosdó, ablakpárkány

Oly fehér lesz, mint a márvány,

Mindenkor kaphatók:

VAJDICKA KÁLMÁN cégénél, Eperjesen.

Igló: Fogyasztási Szövetkezet. — Kassa: Ifj. Novelly Sándor Utóda. — Kisszeben: Kassewits J. János.

Ha fehér «Keil-Lakk»-ot veszünk

S vele mindent jól befestünk,

Konyhabútor, asztal, szék,

Itt van «Keil-Lakk», azurkék,

Kertibútor fessünk zöldre,

Gyermekeknek öröme.

«Keil-Lakk»-ból van minden szín,

Kék, piros, zöld-rozmarin.

Szóval: ház vagy nyarilak,

Mindig legyen ott «Keil-Lakk»!